Zienswijzen
Bijlage bij Reactienota
Concept IPvE
Gebiedsontwikkeling Ockhuizen

Gemeente Utrecht

01	Hierbij laat ik jullie weten niet aanwezig te kunnen zijn morgen 25-05 om 17.30 uur. Ik wil jullie vragen om met dit plan te stoppen. Jullie plan is niet meer van deze tijd. Dit kan en mag de Gemeente Utrecht en de Provincie niet goedkeuren ! Het is namelijk veel te groot in dit kleine pittoreske dorpje met een prachtig kasteel en landschap er omheen en ook niet nodig. Er zijn alle zonneparken vanaf ca.10 hectaren. Onderzoeken jullie ook eens hoe ontzettend veel zonnepanelen er op dit moment dagelijks gelegd worden. Nederland is al hard bezig met verduurzamen ! Als er toch iets moet komen dan aan te passen en wel vanaf het tweede betonpad (zie foto) richting de snelweg A2 (en langs de A2). Zie foto. Ook hebben wij begrepen dat bovenstaande uitwerking en foto gesteund wordt door een aantal grondeigenaren. Zij hebben meerdere malen aangegeven bij jullie ook richting de snelweg te willen. Bespreek dit nogmaals met hen Tot slot voeg ik ook mijn eerder toegezonden email d.d. 03-02-2022 ter informatie nogmaals toe met onze bezwaren. Deze bezwaren / opmerkingen gelden nog steeds. Ik hoor / lees van jullie en reken op jullie meedenken en aanpassingen.
02	Hierbij onze aanvulling m.b.t. de zienswijze per 5 juli 2023. Twee punten; • Deze zienswijze is gebaseerd op de (summiere) info / concept IPVE die we tot op heden ontvangen hebben. Indien er nadere info beschikbaar komt dan houden we ons het recht voor deze zienswijze aan te passen. • Hierbij geven wij toestemming om de gehele zienswijze te delen met de gemeenteraad, zonder enig voorbehoud, geen samenvatting dus. Hierbij onze punten m.b.t. de zonnevelden – 24 mei 2023. Allereerst willen wij nogmaals benadrukken dat wij enorm getroffen worden in onze exploitatie van onze B&B @TheLodge. Het mooie en unieke uitzicht waar onze B&B gasten zo van genieten en van tot rust komen zal grotendeels verloren gaan. Maar ook privé vinden wij en mijn ouders het bijzonder jammer dat dit enige ongerepte natuurgebied van Haarzuilens, aangrenzend aan onze woning, waarschijnlijk bestemd is voor Zonnevelden. We zijn het totaal oneens met het beleid. We begrijpen niet dat een groene coalitie van zowel Provincie als Gemeente dit goedkeurt. We gaan er dan ook vanuit dat door voortschrijdend inzicht dit onzinnige plan van tafel gaat. Er zijn voldoende alternatieven langs de A2, op de geluidswal, bij De Wetering en op Lage Weide. Hier is, naar onze info, nog niet eens onderzoek naar gedaan. Waarom moet een natuurgebied wijken voor energie van een industriegebied? Windmolens en zonneparken in de natuur of op landbouwgrond zijn volledig achterhaald en getuigen niet van gezond beleid. Bovendien staan zonneparken vaak tot meer dan 30% “uit” omdat er teveel energie is.

Het is eeuwig zonde. De huidige gemeenteraad wil immers niet de geschiedenis ingaan als verantwoordelijke voor een nutteloze glas/silicium/metaal plaat van 40 hectare in een van de groenste steden van Nederland. Ik zou dit als college niet op mijn geweten willen hebben. Het is eeuwig zonde.

Als de velden er dan toch komen, wat we niet hopen, dan hebben we op dit moment de volgende wensen en aanbevelingen;

- Voorkant zonnevelden vanaf “het tweede betonpad”, dit is +/- 675 meter noordelijk achter onze perceelsgrens, en dan zoals op de bijgevoegde bijlage aangegeven.
- Ecologische zone voor dieren kan aan de zuidzijde en aan de noordzijde. Deze vinden echt hun weg wel. En er blijft ruimte voor huidige flora en fauna. Sluit ook aan op NNN.
- Behoud van de huidige gebruik en situatie, grasland en akkerbouw van onze perceelsgrens tot aan ‘’tweede betonpad’’. Er is dan nog steeds een substantieel ‘’open’’ gebied, zoals aangeven in paragraaf 6.3 van het IPVE.
- Maak het park compact zodat de ruimtelijke impact het laagst is en de exploitatie economisch verantwoord, maximaal 20 ha in het vak van 26 ha.
- Een compleet ondoorzichtige gesloten groenstrook van dichte beplanting, minimaal 3 meter hoogte, zoals in IPVE beschreven op pagina 18, punt 5.1, op een 4 meter brede strook, vanaf het begin van de aanleg van het project aan de zuidzijde van de velden, zoals in de bijlage groenstrook is aangegeven.
- De groenstrook filtert tevens zeer ongewenst geluid bij noordenwind en van de A2.
- De geplande fiets- en wandelpaden bevinden zich aan de noordzijde en oostzijde van de groenstrook.
- Een laag systeem opbouw van de panelen, dus maximaal 0,8 meter nokhoogte, dit is meegenomen in het IPVE, waarvoor dank
- Het gebruik van ontspiegelde, om zeer ongewenste schittering tegen te gaan.
- Een zeer goed onderbouwd plan waarin aangegeven wordt wat er gebeurt in geval van brand. Er zijn inmiddels diverse voorbeelden van zeer grote schade door brand, tot vele kilometers rondom de brandhaard. Een stevige westenwind bij brand levert enorm gevaar en schade op voor Maarssenbroek.
- Wat gebeurd er tijdens de looptijd? Ervaring leert dat de kans is groot dat zonne-park ‘’verkocht’’ wordt aan buitenlandse investeerder, waardoor alle controle weg is op een duurzaam beheer, ook als het park na 30 jaar stopt. Wat is het plan om dit te voorkomen?

Onze overige punten zijn;

- Geen nieuwe pleisterplaatsen en parkeerplaatsen aan de Polderweg en de Ockhuizerweg (t.h.v. huisnummers 20-20c-22-24-51-53-55) en Thematerkade.
- Geen fietspaden / wandelpaden / wandelroutes binnen 100 meter naast of 450 meter achter ons perceel.
- Maatregelen tegen loslopende honden. De aanlijnplicht is opgenomen in het IPVE, waarvoor dank.
- Voorkomen van criminele activiteiten. We zien dit inmiddels al toenemen op de huidige pleisterplaatsen en dammetjes langs de bestaande wegen.
- Doodlopende weg handhaven, ook voor fietsers.

	• Geen toegankelijkheid naar recreatiemogelijkheden via dit deel van de Ockhuizerweg. • Rijks Beschermd Dorpsgezicht past kennelijk niet in dit deel van de Ockhuizerweg, dus dat kan vervallen. Dit valt ook in het geheel niet uit te leggen. • Maximale veiligheid voor de bewoners van dit deel van de Ockhuizerweg. Uiteraard zijn wij bereid een nadere toelichting te geven.
03	Een aantal twijfels of uitleg gevraagd over de plannen zonnepark Ockhuizen. Waarom is het zonnepark nu van zo'n groot belang als we weten dat het over dertig jaar opgeruimd word. Als dat al bekend is kunnen we nu toch ook gebruik maken van de energie bronnen die we dan gaan gebruiken. Dit lijkt een mooi verhaal als het weg is komt er natuur voor terug? We hebben de natuur al dus laat het zonnepark weg. En er is al zoveel natuur rondom Haarzuilens verdwenen voor het uitbreiden van de stad. Als we de uitbreidingen nu eens vol leggen met zonnepanelen hebben we meer als 50hA. Waarom moet de energie perse uit de gemeente of provincie komen. Ons afval verwerken we ook niet in de provincie. We zouden dit dus ook gewoon buiten de provincie kunnen halen. Is er nagedacht over het opruimen van het zonnepark over dertig jaar. Ik krijg nu het idee wie dan leeft wie dan zorgt. Er is nog altijd geen idee of we de nu geproduceerde zonnepanelen over dertig wel kunnen recyclen. Wie haalt de ingegraven kabel weer weg en ruimt het trafo station en batterijen op. Hoeveel CO2 uitstoot komt er vrij bij het ingraven van de kabel en de aanleg van het zonnepark. Dit word waarschijnlijk niet gecompenseerd door die paar bomen die erbij komen. Hoeveel CO2 uitstoot komt er vrij bij het verwijderen van het zonnepark. Is er gerekend met de productie van de frames waar de panelen op gemonteerd worden. De CO2 uitstoot van tata steel is een van de vervuilendste van Nederland. Ook de CO2 uitstoot die vrijkomt bij de productie van de panelen, kabel, trafo en batterijen. Hoelang duurt het voor de panelen werkelijk groene stroom gaan leveren? De isolatie mantel van de kabel kan niet gerecycled worden dus een vrij zware belasting voor het milieu. Er word nu een mooi presenteerplaatje gemaakt dat er extra recreatie bij komt. Ik denk rond een zonnepark waar je omheen kan fietsen dat daar weinig animo voor is. Zeker daar het fietspad nergens naartoe leid. Kunnen we de energie wel kwijt op het net? Volgens mij moet eerst Kortrijk op orde zijn met de 150kV uitbreiding. Voor die tijd is er in Lageweide ook weinig tot geen ruimte op het net. Wat zijn de aansluitkosten op het distributie netwerk van tennet en wanneer is dit terugverdiend. Hoeveel rijks subsidie is er nodig om het project rendabel te maken. Worden de huidige eigenaren uitgekocht of is er overeenkomst dat na het zonnepark alles natuur word. Ik denk niet dat zij een verdien model omzetten naar een natuurgebied en eigenaar blijven. Ook zitten er in het gebied veel dieren die op de rode lijst staan zoals de Haas vermeld op de Rode Lijst Zoogdieren https://minez.nederlandsesoorten.nl/content/haas-lepus-europaeus. Er is een goede hazen stand in het gebied die met de komst van het zonnepark verloren gaat.

	Het dorp Haarzuilens geniet de status beschermd dorps gebied. Hierdoor zijn wij gebonden aan zeer veel beperkingen ten aanzien wat wel en niet mag bij veranderingen aan huis en land. Hoe past er in zo'n gebied een zonnepark. Op veel van onze huizen mogen geen zonnepanelen geplaats worden door de status. Ik wil U verzoeken om deze zienswijze in zijn geheel toe te voegen aan de stukken welke gezonden zullen worden aan de volledige raad.
04 & 05	Hoofdbezwaar van cliënt is dat in dit ontwerp op allerlei manieren gemorreld wordt aan de agrarische bestemming in het gebied, zoals aangewezen in het bestemmingsplan Haarzuilens. Er is geen "bestemmingsplan Ockhuizen" zoals figuur 2 lijkt te suggereren. Cliënt is niet tegen vernieuwingen en wijzigingen in het gebied, maar dan wel met behoud van en waar mogelijk uitbreiding van de landbouw. Juist de landbouw zorgt voor het door u geprezen open cultuurhistorische karakter. Vooraf vraagt cliënt u hoe het mogelijk is om zulke ambities voor het gebied te formuleren, terwijl er een Rijksbeschermd dorpsgezicht voor het gebied geldt. Dit beschermd dorpsgezicht wordt even kort genoemd in § 3.1.1. maar komt verder niet meer aan de orde. Hoe is het mogelijk om zulke vergaande plannen te maken met behoud van de waarden van het Rijksbeschermd dorpsgezicht? Dat zou toch als rode lijn door het IPvE moeten lopen? Het agrarisch grondgebruik in het gebied dat al van oudsher aanwezig is, zoals ook door cliënt uitgevoerd, staat onder grote druk. Dit blijkt ondermeer uit het streven in § 3.2.3 om het hele gebied onder het Natuurnetwerk Nederland te brengen. Ook in de aanleiding van dit IPvE, het collegebesluit van 8 maart 2022 komt landbouw niet eens aan de orde als te beschermen functie van het plangebied: Het college van burgemeester en wethouders stelde op 8 maart 2022 de uitgangspunten vast voor de ontwikkeling van het gebied. Het gebied is ongeveer 170 hectare. De uitgangspunten zijn: • ongeveer 50 hectare openheid en middeleeuwse sloten en stukken grond • 15,4 hectare moet bos blijven • ongeveer 30 hectare van het gebied is voor natuur • 35 tot 40 netto hectare voor een zonneveld (zonnepanelen en transformatorhuisjes) • uitbreiding van mogelijkheden voor bezoekers en toegankelijkheid Deze uitgangspunten worden besproken hoofdstuk 4 Ambities voor Ockhuizen. In dit hoofdstuk komt het woord landbouw of agrarisch grondgebruik niet eens voor. In plaats daarvan worden onderwerpen genoemd die een bedreiging voor de landbouw kunnen zijn zoals terugbrengen van cultuurhistorische landschapselementen, de ontwikkeling van nieuwe natuur en de toename van recreatie (Dat kan door een deel van de weilanden te veranderen in bos of andere natuur. En door het aanleggen van aantrekkelijke fiets- en wandelroutes). Ook het stimuleren van een ecologische corridor gaat ten koste van landbouwgrond. Dit zijn beoogde ontwikkelingen die de landbouw in het gebied beperken en belemmeren. Het is niet juist dat uw IPvE geen rekening houdt met de belangen van de landbouwers in het gebied. In hoofdstuk 5 beschrijft u hoe Ockhuizen er volgens u uit komt te zien. Ook in dit hoofdstuk geen aandacht voor agrarisch grondgebruik. In het bijzonder wil mijn cliënt dat u afziet van:

	• geen verlenging van het Perenlaantje ten westen van de Thematerkade en ook geen hoge bomen(rijen) langs de landbouwpercelen vanwege de schaduwwerking, dus verminderde opbrengst; • geen fiets-wandelpad over of langs het perceel van cliënt; • Graag opheldering over het beeld dat geschetst wordt dat natuurorganisaties zullen zorgen voor beheer van het gebied. Geldt ook voor de gronden die eigendom zijn van cliënt? • Het geschetste tijdpad is ook niet helder, wat en wanneer gaat er in uw ogen met de grond van cliënt gebeuren? • Dient het IPvE niet wat te zeggen over de financieel-economische haalbaarheid van alle beoogde plannen? Paragraaf 6.1 moet ook aangepast worden, mijn cliënt stemt wel in het met zonneveld, maar niet met de beoogde ontwikkelingen als hierbij niet het behoud van de landbouw betrokken wordt. In paragraaf 6.5 is de juridische haalbaarheid beschreven. Ondermeer door middel van afwijkingen van het bestemmingsplan te vergunnen en het bestemmingsplan te herzien voor de beoogde nieuwe ontwikkelingen. Nergens in deze paragraaf komt het Rijksbeschermd dorpsgezicht aan de orde. De beschreven juridische haalbaarheid is dus niet erg realistisch omdat de gemeente verplicht is het Rijksbeschermd dorpsgezicht in opvolgende bestemmingsplannen op te nemen en te beschermen. **Conclusie en verzoek** Wat mijn cliënt betreft staat uw hele idee voor de ontwikkeling van het plangebied en dus uw IPvE op losse schroeven zolang u geen rekening houdt met het Rijksbeschermd dorpsgezicht. Daarnaast wordt de van oudsher in het gebied aanwezige landbouw benadeeld en genegeerd. Dat is bizar te noemen omdat juist vanwege vereiste extensivering die van de landbouw gevraagd wordt méér landbouwgrond nodig is, in plaats van minder. Namens cliënt verzoek ik u om het IPvE niet vast te stellen of anders aan te passen aan de eisen van het Rijksbeschermd dorpsgezicht en de bestaande landbouw te beschermen.
06	Vriendelijk dank voor de mogelijkheid om te reageren op het concept IPvE voor de herinrichting van het gebied Ockhuizen. Aanleiding voor het plan van de gemeente is de transitie van het gebied van een agrarische functie naar natuur, recreatie en energieproductie. De gemeente beoogt met de herinrichting de recreatiemogelijkheden uit te breiden, de biodiversiteit te verhogen en duurzame energie op te wekken. Deze doelen spreken ons zeer aan, we zijn er blij mee! Onderdeel van het plan is het verbeteren van de ontsluiting van het gebied, door de aanleg van fietspaden, ten noorden en ten zuiden van het zonneveld. A. Het noordelijke fietspad loopt vanaf de aanlanding van de fietsbrug naar Maarssenbroek om het zonneveld heen. Daarna volgt hij de Thematerkade tot de hoek Ockhuizerweg – Polderweg; B. Het zuidelijke fietspad start op het Rijnveldsepad iets ten zuiden van de eendenkooi en steekt via de perceelsgrensen door naar de Thematerkade. We zijn blij met de nieuwe fietsroutes, die de (recreatieve) mogelijkheden voor de fietser in het gebied vergroten. We hebben enkele suggesties voor een aantal extra fietsverbindingen, die de aantrekkelijkheid van de fietsroutes nog verder zullen versterken. We willen u in overweging geven om deze toevoegingen in het plan voor Ockhuizen op te nemen of ten minste op een toekomstige uitvoeringsagenda te plaatsen.

	Kortsluiting zuidelijke route naar rotonde De Bom Na aanleg van de woonwijk Haarrijn komt er een doorgaande fietsroute vanaf de Rijnkenemerlaan naar het Rijnveldsepad. Het sluit nagenoeg aan op de plek waar de zuidelijke fietsroute (B) aantakt op dat pad. In het huidige voorstel moeten fietsers altijd naar het zuiden afbuigen om via de Polderweg te fietsen. Die is op dit moment niet verkeersveilig. We verwachten dat fietsers vanaf de fietsbrug over de A2 via de fietsroute om de zonnevelden en het voetpad naar de rotonde gaan fietsen. Dat is korter, veiliger en aantrekkelijker dan via de Polderweg. Maar hinderlijk voor de voetgangers die daar lopen. Het zou voor fietsers heel erg handig zijn als ze vanaf de zuidelijke fietsroute een kortsluiting krijgen naar Rotonde De Bom. Wij verzoeken u om deze route toe te voegen, bijvoorbeeld via de bestaande verharding in het weiland. Daarvandaan kun je dan verder fietsen naar Gieltjesdorp, Woerden en Kockengen. Dat past in het beleids voor goede groene fietsroutes naar omliggende natuur- en reccreatiegebieden. Het Groene Hart wordt door deze verbinding veel beter bereikbaar. **Aansluiting noordelijke route op Gieltjesdorp** De route aan de noordkant van het zonneveld zou aansluiting moeten geven op de Gieltjesdorp, daarmee zouden fietsers het voetpad niet gaan gebruiken. We realiseren ons dat deze aansluiting buiten het plangebied van het IPvE valt, maar willen toch vragen om deze aansluiting op te nemen.De kortsluitende route kan eventueel via de bestaande verharding (die nu in een weiland ligt) worden geleid. **Routes op kaart** Op deze kaart (bron: Google maps) hebben we de routes ingetekend: 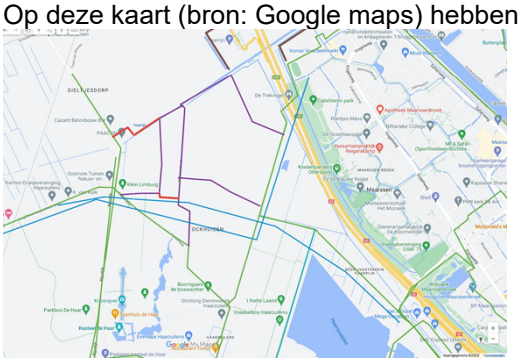 *Legenda* • • In groen zijn in de kaart de huidige, bestaande fietsroutes aangegeven. • • In paars zijn de in het IPvE geplande fiets- en wandelpaden ingetekend. • • In (licht) blauw zijn de gewenste hoofdrichtingen voor het fietsverkeer geschetst. • • In rood zijn de door ons voorgestelde twee toevoegingen aan het fietsnet ingetekend, waarmee de gewenste hoofdrichtingen (blauw) gemakkelijk mogelijk worden. **Conclusie** De beide toevoegingen bieden inwoners van Utrecht betere mogelijkheden om (recreatief) te fietsen in het groene hart. En voor inwoners van Kockengen komt bijvoorbeeld winkelcentrum Bisonspoor veel dichterbij te liggen, waarbij het gemakkelijker wordt om de fiets te nemen om boodschappen te doen. De zuidelijke verbinding is hierbij het belangrijkst. We willen u vragen om de voorgestelde toevoegingen in het IPvE op te nemen, of ten minste op de agenda te zetten. Wij zijn vanzelfsprekend bereid om onze wensen mondeling toe te lichten.
07	Hierbij wil ik graag mijn zienswijze indienen met betrekking tot het plan "zonnepark Ockhuizen". Tijdens de informatiebijeenkomst, die plaatsvond bij de Emmaus in Haarzuilens, werd ons verteld dat het plan inhoudt dat na 30 jaar de grond “natuur” wordt. De

	toekomstige eigenaar van die natuur is echter nog niet bekend en er staat nog een beslissing open in dat opzicht. Met deze zienswijze wil ik mijn bezorgdheid uiten over de mogelijkheid dat Natuurmonumenten de voor de hand liggende eigenaar wordt van de percelen. Hoewel het begrijpelijk is dat een ervaren organisatie als Natuurmonumenten als een logische kandidaat wordt beschouwd, roept de mogelijke versterking van hun machtspositie enkele vragen op over de wenselijkheid van deze positie in het gebied, evenals over de sociale impact van het plan. Het merendeel van de gronden van Natuurmonumenten heeft de bestemming “recreatie” (en dus géén natuur. Bron: ruimtelijke plannen.nl). Even heel zwart-wit gezegd: Hoe voorkom je dat er uiteindelijk geen “natuurhuisjespark” komt (het is immers toch al 30 jaar lang bebouwd met zonnepanelen). Deze zorgen heb ik omdat bij de ontwikkeling van het landgoed Haarzuilens (30 jaar geleden) zijn er andere intenties uitgesproken dan nu wordt uitgevoerd. Een greep uit de voorbeelden zijn onderstaande punten: • Onlangs is de openbare parkeerplaats naast de Geertjeshoeve omgezet in betaald parkeren, zonder de buurt hierbij te betrekken. Vrijwel alle bezoekers zijn voor de Geertjeshoeve. Uit solidariteit verwacht je een andere houding van Natuurmonumenten die deze gronden hebben **gekregen.** • Afgelopen jaar is de erfpacht herzien naar "marktconform". Zelfs voor een organisatie zoals Emmaus. Dit lijkt in strijd te zijn met de doelstellingen van het Utrechtse Ruimtelijke Strategie Uitvoeringsprogramma 2040, waarin wordt benadrukt dat er voldoende betaalbare woningen moeten zijn voor **alle** inwoners van Utrecht. Natuurmonumenten lijkt deze doelstelling actief tegen te werken door zich te gedragen als een projectontwikkelaar/multinational en alleen luxe villa's te willen bouwen. De impact van de machtspositie van Natuurmonumenten heeft diepgaande gevolgen voor het dorp Haarzuilens. De buurtgemeenschap wordt immers vaak aangehaald als het grote voorbeeld voor Utrecht, zoals burgemeester Sharon Dijksma benadrukte tijdens de opening van de Haarse kermis in 2022. Gezien deze zorgen pleit ik voor een grondige en zorgvuldige evaluatie van het voorgestelde plan en de potentiële gevolgen ervan voor de machtspositie van Natuurmonumenten en de sociale impact op de gemeenschap. NB: het is enorm lastig om de onderhuidse zorgen op papier te krijgen. Bovenstaande voorbeelden zie ik als een uiting van een fout systeem waarbij alleen het topje van de ijsberg zichtbaar is. Ik hoop dat met deze zienswijze niet alleen juridisch wordt gekeken naar de twee voorbeelden. En dat die dan helemaal worden uitgekleed naar de feitelijkheden. Dit is een serieus probleem en dat moet worden opgelost. Een oplossing die ik voor ogen zie is dat de grond aan een (lokaal) burger initiatief wordt verkocht. "Land van ons" vind ik een mooi voorbeeld. Maar ik ben er van overtuigd dat zoiets ook met de gemeenschap Haarzuilens kan worden opgetuigd! Graag zie ik uw reactie tegemoet. Ik sta open voor een gesprek als dat nodig is.
08	Als aspirant koper van het object gelegen aan de Thematerkade 4, het gemaal Haariijn (hierna te noemen "object") wil ik graag reageren op de plannen van het zonnepark te Ockhuizen.

	Het object ligt precies op de hoek van het aan te leggen zonnepark. Ik zou graag met jullie in gesprek gaan over de volgende onderwerpen : - de afstand tot het object en start van het zonnepark. - de mogelijkheden bekijken om tussen het zonnepark en de weg / object nog een groene zone te creëren middels half hoge struiken - de eventuele wandel- en fietspaden die om het zonneveld komen die nu direct langs het object zijn ingetekend. - de stand / richting van de zonnepanelen
09	We hebben onlangs kennisgenomen over de verdere ontwikkelingen bij Ockhuizen. Het is jammer dat de inrichting zo gericht is op het grondgebied van Utrecht. We hebben als gemeenten nog nooit echt bij elkaar gezeten om te kijken of het gebied niet uitgebreid kon worden op het grondgebied van Stichtse Vecht of waar haken zitten waar we slim de inrichting op elkaar kunnen aansluiten. Er wordt ook aangegeven dat uitgebreid gesproken is met de omgeving. De vraag die we daarbij is, is dit ook met Maarssenbroek? Veel mensen wonende in Maarssenbroek maken gebruik van dit recreatie/ natuurgebied. Door de fietsbrug zijn ze er namelijk zo. In de stukken worden in ieder geval geen verbindingen gelegd. We verzoeken u dan ook hier meer aandacht aan te schenken. *Groen en recreatie* Als regio hebben we vorig jaar het IRP vastgesteld en een onderdeel van het IRP zijn de scheggen. Deze Utrechtse scheggen zijn hier onderdeel van. Het gebied Ockhuizen is onderdeel van de Polderscheg Lange Linschoten – Woerden – Breukelen. De polderscheg verbindt stad en land, versterkt de groene buffergebieden tussen de kernen en versterkt onderlinge ecologische relaties. Bij de uitwerking worden de mogelijkheden bestudeerd om de barrières van de A12, het spoor, de A2 en het Amsterdam-Rijnkanaal te slechten. We denken dat de beoogde ontwikkeling prima in deze scheg zou kunnen passen maar het is een gemiste kans dat er bij het plan niet over de grenzen wordt heen gekeken. Er zou namelijk gekeken kunnen worden of er al voorgesorteerd kan worden met de inrichting van het gebied op het moment dat er extra verbindingen komen over de A2. Om zo de barrières te doorbreken. *Zonnevelden* Momenteel hebben we te maken met netcongestie. Hoe verhouden deze plannen zich daartoe. En wat is nu tijdelijk. 30 jaar is voor de volksmond niet tijdelijk. Het verzoek is dan ook om dit mee te nemen als permanent waarbij het de intentie is om deze na een periode van 30 jaar terug te geven aan de natuur. Wederom verzoeken we om samenwerking te zoeken met ons. Ook wij hebben plannen aan onze kant van de gemeentegrens om zonnevelden te realiseren. Uiteraard gaan we niet zo snel als Utrecht, maar we zouden in ieder geval betere samenwerking/afstemming kunnen zoeken om de plannen niet geheel naast elkaar te laten bewegen. Ook wordt niet ingegaan op het OER-traject, ons inziens ook een schone kans. Misschien dat er een zone kan ontstaan van zonnevelden langs de A2, zowel op als naast Rijksgronden. Wij zijn benieuwd naar jullie reactie en hopen in de toekomst nader op dit dossier samen te werken.
10	Graag vraag ik hierbij uw aandacht voor de volgende punten: afstemming en tijdpad tussen de verschillende deelplannen. Hoe wordt zekerheid verkregen en gegeven dat niet enkel prioriteit aan het zonneveld wordt gegeven en de rest jaren op zich laat wachten? Ik neem aan dat hier een strak tijdpad voor wordt afgegeven en dat de gemeente zich hieraan expliciet committeert; graag afbakening natuurgebied met snelweg meenemen in de plannen zodat doorkijk wordt opgevuld met bomen en struiken; graag zonneveld afbakenen van omgeving middels bijvoorbeeld riet en ervoor instaan dat dit dan ook zo wordt onderhouden, waardoor direct zicht op het zonneveld zoveel mogelijk wordt voorkomen; onderdeel van het plan zou ook een fietspad moeten zijn naast de weg vanuit het dorp naar de rotonde, richting Kockengen;

	onderdeel van het plan zou ook moeten zijn om de nieuwe fiets- en wandelpaden aan te laten sluiten op de reeds bestaande fiets- en wandelpaden aan de andere kant van de weg vanuit het dorp naar de rotonde, richting Kockengen. Zo wordt een reeds bestaande natuurgebied verbonden met het nieuw aan te leggen gebied. Onderdeel van het plan zou ook de toezegging moeten bevatten dat het instemmen met een zonneveld inhoudt dat er geen windmolens in het gebied worden geplaatst en dat de gemeente zich hieraan expliciet committeert. In afwachting van uw reactie, verblijf ik,
11	Dank voor de toelich□ng op de inloopbijeenkomst 30 mei jl.. Hieronder vindt u mijn zienswijze als reac□e op het IPvE Gebiedsontwikkeling Ockhuizen. Laag maatschappelijk draagvlak Zoals u gemerkt hee□ □jdens de inloopbijeenkomst is het maatschappelijk draagvlak in Haarzuilens (incl. Ockhuizen e.o.) voor uw IPvE Gebiedsontwikkeling Ockhuizen erg laag. Bewoners van Haarzuilens maken zich grote zorgen over de impact op de flora en fauna in het gebied ten □ jde van het zonneveld en de impact van de door u voorgestelde extra recrea□emogelijkheden op zowel fauna als de beleving van rust in het gebied. U gee□ zelf ook aan op pagina 23 van het IPvE dat het maatschappelijk draagvlak □jdens eerdere gespreksrondes met bewoners laag bleek. Tijdens de bewonersbijeenkomst van 30 mei hee□ u gemerkt dat uw poging om aan de zorgen en bezwaren van de bewoners tegemoet te komen onvoldoende zijn. Er is nog al□jd een zeer laag draagvlak. Het doorze□en van het zonneveld conform de huidige plannen is daarom niet alleen maatschappelijk onverantwoord maar zal naar alle waarschijnlijkheid leiden tot langdurige bestuurlijke (en juridische) procedures. De wens van enkelen ‘doorduwen’ tegen de wil van velen is niet zoals een overheid zich behoort te gedragen en zorgt voor een verdere kloof tussen burger en overheid. Daarom wil ik u met klem verzoeken de plannen dras□sch aan te passen om tegemoet te komen aan de wensen van de bewoners die er (dagelijks) mee geconfronteerd worden. Vraag 1: Bent u het met mij eens dat er nog al□jd een zeer laag maatschappelijk draagvlak is voor het IPvE in huidige vorm met een zonneveld van dergelijke omvang? Vraag 2: Bent u het met mij eens dat een overheid niet de wil van enkelen behoort door te duwen tegen de wil van de omwonenden? Wat in dit geval betekent dat er een dras□sche aanpassing nodig is van het IPvE om wel tegemoet te komen aan de zorgen en bezwaren van Haarzuilens en omgeving? Omvang van het zonneveld moet kleiner De omvang van het zonneveld zoals voorgesteld is te groot. Een halvering zou recht doen aan een

	deel van de wensen, zorgen en bezwaren die er leven. Het veld zou aan de oostzijde en de zuidzijde verkleind moeten worden. Ter illustra□e vindt u hieronder een aangepaste kaart met in het rood het gebied waarmee het zonneveld verkleind zou moeten worden. Mijn voorstel is dat deze gebieden ook nieuwe natuurlijk gronden worden. Hiermee ontstaat een corridor tussen de bestaande natuurlijk beheerde gronden ten oosten van het zonneveld langs beide zijden het Rijnveldschepad en de voorgestelde uitbreiding van het landgoed ten zuidwesten van het zonneveld. Dit komt de leefomgeving van de fauna in het gebied ten goede. Hiermee komt het zonneveld ook verder van het dorp te liggen, wat veel inwoners waarschijnlijk ook als posi□ef zullen ervaren. Vraag 3: Bent u het met mij eens dat een halvering van de omvang van het zonneveld wenselijk is vanuit het oogpunt van maatschappelijk draagvlak? Vraag 4: Bent u het met mij eens dat deze verkleining het best kan plaatsvinden aan de oost- en zuidzijde van het door de gemeente voorgestelde zonneveld? Vraag 5: Bent u het met mij eens dat op de plaats van het verkleinde zonneveld het best een strook nieuwe natuurlijke gronden aangelegd kan worden ter bevordering van de leefomgeving van de fauna in het gebied? Vraag 6: Welke alterna□even ziet u voor halvering van het zonneveld aan de oost- en zuidzijde waarmee u wel tegemoet komt aan de wensen, zorgen en bezwaren die er leven m.b.t. de omvang van het zonneveld? Minder extra recrea□e in het gebied De extra recrea□emogelijkheden die door de gemeente worden voorgesteld in het IPvE zorgen ook voor weerstand onder de inwoners van Haarzuilens e.o.: 1. Extra recrea□emogelijkheden doen a□reuk aan het gevoel van rust in het gebied. 2. Extra recrea□e in het gebied maakt het gebied onaantrekkelijk voor de bestaande lokale fauna. Hierdoor zullen de hazen en vooral de reeën waarschijnlijk uit het gebied wegtrekken omdat het te onrus□g voor ze wordt. Het fiets- en wandelpad door de noordpunt van het gebied kan gehandhaafd blij□ blijven als oplossing voor de ontbrekende schakel in het recrea□eve netwerk. Verstoring van de lokale fauna is hier beperkt doordat het pad door de noordelijke punt loopt. Het fiets- en wandelpad aan de zuidkant van het zonnepark moet geschrapt worden. Dit pad voegt weinig toe als onderdeel van het netwerk van fiets- en wandelpaden. Het zorgt echter wel voor veel meer verstoring van de rust voor de lokale fauna. Fiets- en wandelpaden door het gebied dienen bij voorkeur ook niet geasfalteerd te worden maar

	bijv. schelpenpaadjes of een andere vorm van een onverhard pad. Asfalt zal niet alleen leiden tot meer bezoekers maar ook tot hogere snelheden. Bijv. van brommers, e-bikes en wielrenners. Vraag 7: In hoeverre bent u het met mij eens dat een pad langs de zuidkant van het zonneveld weinig toevoegt aan het lokale recrea□enetwerk maar wel zal zorgen voor meer verstoring van de rust van de lokale fauna? Vraag 8: In hoeverre kunt u onderbouwen dat meer recrea□e in het gebied niet zal leiden tot het vertrek van hazen en vooral reeën in het gebied? Vraag 9: In hoeverre is een maatregel als het aanleggen van fiets- en wandelpaden omkeerbaar wanneer blijkt dat de lokale fauna vertrekt als gevolg van verstoorde rust? Vraag 10: In hoeverre bent u bereid maatregelen terug te draaien wanneer blijkt dat hazen en vooral reeën het gebied verlaten hebben? Verbetering van de kwaliteit van de bodem in het zonneveld Tijdens de inloopbijeenkomst op 30 mei jl. hee□ de gemeente aangegeven dat de kwaliteit van de bodem onder de zonnepanelen verbeterd moet worden t.o.v. de huidige kwaliteit. Dit was een van de eisen voor het realiseren van het zonneveld. Tijdens de bijeenkomst is ook aangegeven dan de hoeveel s□kstof in de grond daarbij leidend is. En dat een daling van de hoeveelheid s□kstof aangemerkt zou worden als betere kwaliteit. Echter, door het niet langer kunnen uitrijden van mest en gebrek aan koeien die op de weilanden poepen zal het s□kstofgehalte natuurlijk dalen. En daarmee zal volgens de criteria van de gemeente de bodemkwaliteit uiteraard verbeteren. Dit is echter een erg eenzijdige benadering van verbeterde bodemkwaliteit en voelt als een ‘wassen neus’. Het een is een automa□sch gevolg van het ander. De eis zal automa□sch gehaald worden en is daarmee geen voorwaardelijke eis voor het realiseren van het zonneveld. Vraag 11: Welke andere criteria gaat de gemeente stellen voor verbetering van de bodemkwaliteit, anders dan minder s□kstof? En hoe gaat de gemeente deze criteria meten, incl. grenswaarden? Vraag 12: Ben u het met mij een dat alleen minder s□kstof in de grond als criterium om te voldoen aan de eis van bodemverbetering een ‘wassen neus’ is? Gebrek aan wederkerigheid en geen zonnepanelen voor de inwoners van Haarzuilens Het IPvE zoals het er nu ligt kent de komende 30 jaar vooral lasten voor de omwonenden en inwoners van Haarzuilens en omgeving. Zonder dat er een duidelijk baat tegenover staat, anders dan het grote

	goed van duurzame energie. De inwoners en omwonenden hebben de wel lasten (zoals hierboven omschreven), maar geen lusten. Alleen de landeigenaren hebben lusten in de vorm van economisch gewin. Hierin zit mijns inziens ook een groot deel van het probleem met het huidige IPvE en de maatschappelijke weerstand tegen de plannen. Een duidelijke baat voor de omwonenden en inwoners van Haarzuilens e.o. kan zorgen voor meer maatschappelijk draagvlak. Vooral omdat de inwoners van Haarzuilens zelf geen zonnepanelen op hun daken mogen plaatsen i.v.m. het beschermd dorpsgezicht. Maar nu komt er net buiten het dorp een enorm zonneveld waar slecht enkele landeigenaren baat bij hebben. Gesteund door provincie en gemeente. Dat is onbegrijpelijk en wringt. De inwoners van Haarzuilens blijven met lege handen en een ongewenst zonneveld achter. Wat zorgt voor een (nog) grotere kloof tussen bestuur en burgers. Vraag 13: In hoeverre bent u het met mij eens dat het huidige IPvE een gebrek aan wederkerigheid kent voor de inwoners van Haarzuilens e.o.? Vraag 14: In hoeverre erkent u dat het wringt dat de inwoners van Haarzuilens geen zonnepanelen op hun dak mogen plaatsen maar er wel met steun van gemeente en provincie een enorm zonneveld net buiten het dorp aangelegd gaat worden als de plannen van het IPvE doorgaan? Vraag 15: In hoeverre is de gemeente bereid soepel om te gaan met aanvragen voor zonnepanelen op de daken van de inwoners van Haarzuilens indien er een zonneveld gerealiseerd gaat worden net buiten het dorp? Toekoms□ge vraag/aanbod van energie, energiepieken en overbelas□ng van het netwerk Realisa□e van het zonneveld zal, zeker in het geval van bestuurlijk en/of juridische procedures, nog enkele jaren op zich laten wachten. Intussen zal de piekbelas□ng van het energienetwerk nog erger worden dan het nu al is op zonnige dagen. Waarbij mensen met een dynamisch energiecontract zelfs geld toe krijgen om stroom te gebruiken. Een pragma□sche, maar in de kern onwenselijke, oplossing. Een zonneveld met de omvang zoals voorgesteld in het IPvE zal de problema□ek van energiepieken en overbelas□ng van het stroomnet waarschijnlijk verder verergeren. Een dras□sche verkleining van het voorgenomen zonneveld maakt dat de plannen het probleem waarschijnlijk minder verergeren. Vraag 16: In hoeverre is er onderzoek gedaan naar de toekoms□ge vraag en aanbod van elektriciteit,

	incl. de onregelma□gheid daarvan? Vraag 17: In hoeverre is er onderzoek gedaan naar de noodzaak van het zonneveld zoals voorgesteld in het IPvE om tegemoet te komen aan de toekoms□ge vraag naar elektriciteit op de momenten dat het veld stroom opwekt? Vraag 18: In hoeverre gaat een zonneveld met de omvang zoals in het IPvE het probleem van energiepieken en overbelas□ng van het stroomnetwerk verergeren? Rekening houdend met de plannen die al bestaan voor nieuwe zonneparken en parken in aanbouw. Vraag 19: Wat is de zienswijze van de netbeheerder op een nieuw te ontwikkelen zonneveld zoals voorgesteld in het IPvE?
12	Zienswijze met betrekking tot het integraal Programma van Eisen Gebiedsontwikkeling OckhuizenIk wil graag dat de gehele zienswijze letterlijk wordt opgenomen en zichtbaar is voor de raad. Allereerst wil ik benadrukken dat ik tegen het plan ben om een zonneveld aan te leggen op Ockhuizen en dat ik met klem bezwaar maak tegen de manier waarop de procedure tot nu toe is gevoerd. Ik wil de raad graag vragen om goed na te denken voor dat ze instemmen met de vernietiging van dit unieke stukje Utrecht. Haarzuilens is een klein dorp binnen een grote stad. Ik ben erg bang dat wij onder de voet zullen worden gelopen, omdat we een te kleine speler zijn. We hebben al erg veel vragen gesteld, alternatieven voorgesteld en zorgen geuit. Helaas is hier niets van terug te vinden inhet IpvE. 35-40 ha zonneveld is veel te groot voor in dit gebied. Bij het doornemen van het Integraal Programma van Eisen Gebiedsontwikkeling Ockhuizen zijn er bij mij meer vragen dan antwoorden gekomen. Het stuk begint met: ik citeer: De gemeente Utrecht heeft met de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 de ambitie uitgesproken om van Utrecht een stad te maken die groener en gezonder is met rustige plekken. Dit lijkt mij een prima uitgangspunt om mee door te gaan. De Raad van de gemeente Utrecht heeft samen met gedeputeerde staten van de provincie Utrecht, de Rijksplanologische Commissie en de Raad voor Cultuur in 2013 een beschermd dorpsgezicht voor Haarzuilens aangevraagd, overwegende dat het dorp Haarzuilens (met landgoed en Kasteel de Haar) in de gemeente Utrecht van algemeen belang is vanwege zijn historisch-ruimtelijk karakter. In dit besluit staat opgenomen: Nadere typering van te beschermen waarden: Het beschermd dorpsgezicht Haarzuilens is van algemeen belang vanwege de architectuur- en cultuurhistorische, archeologische, stedenbouwkundige en landschappelijke waarden. Zie bijlage voor het volledige besluit. De raad geeft hiermee zelf aan dat dit een bijzonder gebied is dat we graag willen bewaren. 1 . Op welke manier past hier de aanleg van een enorm groot zonneveld in? Het college van de gemeente Utrecht heeft uitgangspunten vastgesteld als programmatische vertrekpunten. 2. Door wie en aan de hand van welke onderzoeken zijn deze vertrekpunten bepaald? In het klimaatakkoord is afgesproken dat er gehandeld zal worden volgens de constructieve zonneladder. 3. Kunnen jullie aantonen dat er volgens de zonneladder wordt gehandeld? 4. Waarom wordt er gekozen voor een uitgangspunt van 35-40 ha zonneveld? Is het niet logischer om te willen weten hoeveel stroom er nodig is? Of het elektriciteitsnetwerk deze hoeveelheid aan kan? 5. Waarom is er gekozen voor een termijn van 30 jaar? Kunnen panelen een dusdanige looptijd overbruggen? En kan er worden aangetoond waarom er 30 jaar zonnestroom vanuit dit gebied nodig is? In het IpvE is opgenomen: Na de genoemde periode van 30 jaar gaat het zonneveld weg en wordt het gehele gebied als natuur beheerd en ingericht voor groene

	recreatie en natuur. De gronden van het zonneveld zijn van bestemming gewijzigd van agrarisch naar natuur, waardoor na de looptijd van het zonneveld deze grond ook tot het natuurgebied van landgoed Haarzuilens gaat behoren. Op welke manier wordt er gegarandeerd dat de bestemming van dit gebied over 30 jaar echt natuur wordt? 6. Kun je bestemmingen vastleggen voor over 30 jaar? 7. Welke invloed hebben panelen in oost-west opstelling van 80 cm hoog op de bodem onder de panelen? In het IpvE wordt gesproken over zo natuurvriendelijk mogelijk en met de dieren in het gebied is rekening gehouden.Er wordt verwezen naar een natuurtoets. Zoals al vele malen aangegeven aan het projectteam is dit onderzoek niet goed en niet volledig uitgevoerd. Wij beheren al 25 jaar de velden op Ockhuizen. Als lid van de WBE tussen Vecht en Oudenrijn. Het is een uniek gebied, een voedselrijk gebied, waar op de avondtrek talrijke diersoorten komen foerageren. Ook is het een trekroute van veel vogels, snippen, duiven etc. etc. De trekvogels volgen de A2. Zelfs de patrijs komt hier nog voor. Er wordt verwezen naar een ecologisch rapport. Zoals al eerder aangegeven, wil ik graag nogmaals benadrukken dat het onderzoek niet goed is uitgevoerd. De plannen zoals ze er nu liggen zullen dit gebied verwoesten. 30 jaar zal een verwoestende uitwerking hebben op alle flora en fauna die nu in dit gebied leeft. Het is een bijzonder gebied. Er is een hele mooie hazenstand. De haas is nog geen beschermde diersoort, maar het gaat wel slecht met de haas in Nederland. In Ockhuizen daarentegen is door goed beheer de hazenstand heel goed. Er is een mooie populatie reeën, weidevogels, fazanten en er zijn vele soorten reptielen, amfibieën. In het gebied worden al jaren tellingen gedaan. De rapporten hiervan heb ik al eerder met jullie gedeeld. Helaas kan ik in het IpvE niet terug vinden dat er iets voor de bestaande dierenpopulatie wordt gedaan. Opnemen dat dit het leefgebied voor de otter, de bever en de blauwborst moet gaan worden vind ik echt nergens op slaan. Veel liever zien wij maatregelen waarbij de dieren die al in het gebied zijn beschermd worden. Helaas kunnen zij niet voor zichzelf opkomen. 8. Wat houdt zo natuurvriendelijk mogelijk concreet in en met welke dieren in het gebied is rekening gehouden? Er moet minimaal een MER worden uitgevoerd. 9. Wat gebeurd er met de temperatuur in Ockhuizen. Is er onderzocht of de temperatuur van de sloten hoger zal gaan worden? (Dit lijkt mij een logisch gevolg als je sloten gaat inpakken met een zee van glas) 10. Welke invloed hebben batterijen op de omgeving? Hoe passen containers van 3 m hoog in gebied waar de zichtlijn gehandhaafd zullen worden? 11. Kunnen jullie garanderen dat er geen geluiden/stralingen vrijkomen van de panelen en de batterijen die hinderlijk/ongezond zijn voor mens en dier? Door de aanleg van geluidschermen aan de kant van Stichtse Vecht is het geluid van de snelweg toegenomen in het gebeid. De snelweg A2 loopt langs het gebied waar de zonnepanelen komen. Het gras in de weilanden nemen nu de stikstof op die vrijkomt van het verkeer op de snelweg. 12. Hoeveel geluidsoverlast zal er extra komen vanaf de snelweg? En welke invloed is er voor de wijde omgeving als de stikstof van de snelweg niet opgenomen kan worden door gras, maar ronddoolt in het gebied? In het IpvE is een stuk opgenomen over recreatie: De recreatieve waarden in dit deel van het gebied zijn: - het beleven van de kenmerkende cultuurhistorie van het Landgoed Haarzuilens -het beleven van de natuur van het Landgoed Haarzuilens -De recreatieve wandel- en fietspaden over en langs de percelen van Natuurmonumenten en provincie Utrecht -de fietsbrug als verbinding tussen het gebied en Maarssen/Gemeente Stichtse Vecht met uitzicht op het agrarische deel van het landgoed Haarzuilens - De beleefbaarheid van rust en ruimte. 13. Hoe kun je dit beleven als er 50 ha zonnevelden liggen? 14. Is er onderzoek gedaan of er behoefte is aan extra groen uitloopgebied voor recreatie? 15. Is er onderzoek gedaan of de dieren extra behoefte hebben aan een uitloopgebied in het groen, in verband met het bouwen van Leidsche Rijn? Er wordt gesproken over fases. 16. Wat houden deze fases in? In welke fase

	worden er fietspaden aangelegd en op welke moment van de uitvoering zal dit dan zijn? In het IpvE wordt gesproken over een fietspadroute vanaf het fietspad van Maarssenbroek via het gemaal naar de Schenkeldijk. Op de informatie middag wordt gezegd dat er nog geen fietsroute bekend is. Dit is tegenstrijdig. 17. Hoe worden de fietspaden ontsloten? De ambitie is 30 ha natuurontwikkeling. 18. In welke fase van het project zal dit ontwikkelt worden? In art. 4.3 staat dat de gemeente de ambitie heeft opgenomen om in Ockhuizen duurzame energie op te wekken. 19. Als dit zonneveld er komt, komt er dan ook de garantie dat er niet nog meer zonnevelden of windmolens kunnen worden geplaatst in dit gebied? 20. Welke voorwaarden zullen er gesteld worden voor bouwverkeer? 21. Kunnen jullie aantonen dat het duurzaam is om zonnevelden te creëren op klei op veen? Hoeveel CO2 komt er vrij als het veen gaat inklinken? 22. Hoe duurzaam zijn zonnevelden? 23. Kunnen jullie de stroom kwijt op het net? 24. Welke eisen worden er gesteld aan het opruimen van het zonneveld aan het einde van de looptijd? 25. Wordt er opgenomen in de voorwaarden dat het zonneveld stroom blijft opwekken voor het Nederlandse net en niet in mag worden overgedragen aan bijv. een buitenlandse maatschappij? 26. Als de windunie failliet gaat, wie staat er dan garant dat afspraken worden nagekomen? 27. De belangrijkste vraag in dit geheel is: kunnen jullie garanderen dat we over 10 jaar nog steeds blij zijn met de beslissing die nu wordt genomen? Of zullen we ons zelf voor onze kop slaan omdat we zo'n prachtig waardevol gebied hebben verkwanseld. Bezint eer ge begint.
13	Geachte mevrouw, heer, Hierbij ontvangt u onze zienswijze op de gebiedsontwikkeling Ockhuizen. Met deze gebiedsontwikkeling wil de Gemeente Utrecht verschillende ruimtelijke ontwikkelingen, opgaven en waarden combineren. Eén van deze opgaven is de opgave met betrekking tot het opwekken van duurzame energie. De Gemeente wil dit doen door middel van het realiseren van een groot zonneveld. Daarnaast wil de Gemeente Utrecht de recreatieve mogelijkheden in het gebied uitbreiden. Wij vragen ons af of een groot zonneveld echt bijdraagt aan duurzaamheid, niet alleen regionaal maar ook nationaal en internationaal gezien. Er zijn veel bedenkingen op dit moment omrent de uitvoerbaarheid en noodzaak van zonneparken (zie bijlage 2). Wij denken dat er betere en duurzamere alternatieven zijn en vragen ons af de Gemeente dit voldoende heeft onderzocht. Een aantal gerealiseerde zonnevelden staan uit en de evaluaties van gerealiseerde zonnevelden zijn lang niet altijd positief. Heeft de Gemeente Utrecht dit opgevraagd? Een zonneveld dat 'uit staat' is niet duurzaam en niet winstgevend. Wat betreft de financiële haalbaarheid van het zonneveld, daarover is bij ons niks bekend. Heeft de Gemeente inzicht in de businesscase van het zonneveld? En is het een rendabele businesscase? Wij vragen ons af hoe de Gemeente een besluit kan nemen, zonder de financiële impact hiervan te kennen. En indien de gemeente deze wel kent, waarom de gemeente deze gegevens niet met ons heeft gedeeld. Ons beeld is dat er besluitvorming plaat moet vinden op basis van feiten. Heeft de Gemeente Utrecht deze feiten concreet in beeld? Het opofferen van een natuurgebied (cultureel erfgoed) en een besluit zonder de juiste feiten leidt alleen tot verliezers.

	Een tweede punt waar we op in willen gaan, is de uitbreiding van de recreatieve mogelijkheden en het aanleggen van wandel- en fietspaden. De nieuw aan te leggen wandelen fietspaden sluiten niet goed aan op de huidige wandel- en fietsroutes in het gebied. Een nieuwe eenvoudige oplossing, het aanleggen van een fiets- en wandelpad tussen de rotonde 'De Bom' en Haarzuilens, zal een veel grotere positieve impact hebben op het verruimen van de recreatieve mogelijkheden in het gebied en ook nog eens minder negatieve impact hebben op de bestaande natuur en bovendien de verkeersveiligheid verbeteren. Wij vragen ons af waarom de Gemeente Utrecht niet heeft gekozen voor de mogelijkheden om bestaande fietspaden te verbeteren en op elkaar aan te sluiten. De pleisterplaatsen in het gebied trekken 's nachts reeds auto's en personen aan die hier niets te zoeken hebben. Met het toevoegen van verharde wegen bevordert de aanwezigheid van 'hangjongeren' en mogelijkheden voor criminaliteit. (zie inbraak in auto's op parkeerplaatsen rondom Haarzuilens)! Gezien de voor ons vele onduidelijkheden lijkt het ons zeer onverstandig en zeker niet duurzaam om bestaande natuur, weide en beschermd dorpsgezicht hiervoor op te offeren met alle neven effecten zoals criminaliteit van dien. Op de volgende pagina's gaan we inhoudelijk in op een aantal punten uit het IPvE en bijlagen. Wij geven u hierbij toestemming en vragen u om onze gehele zienswijze toe te voegen aan de stukken voor de behandeling in de Gemeenteraad. Onze zienswijze is gebaseerd op de informatie die tot nu toe door de gemeente met ons gedeeld is. Graag behouden wij ons het recht op een later moment en indien er meer informatie beschikbaar is, onze zienswijze aan te vullen en/of bij te stellen. Bijlagen:

1. Bezwaar inhoudelijk op IPVE

BIJLAGE 1:

Nr.	Toelichting, vraag, motivatie	prio
1	Rijksbeschermd gezicht Haarzuilens 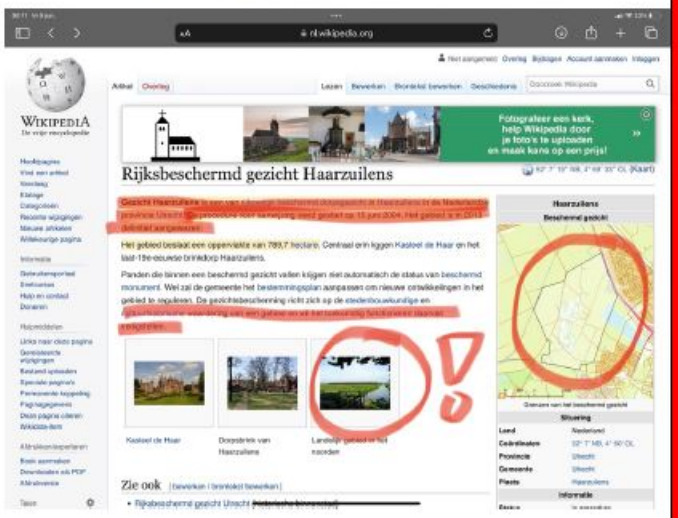 	
	De Gemeente Utrecht heeft jarenlang gewerkt aan een beschermde status voor Haarzuilens en haar omgeving. Uiteindelijk is dit gelukt. In dit gebied een Zonneveld realiseren staat haaks op jarenlang hard werken voor deze beschermde status.	

2	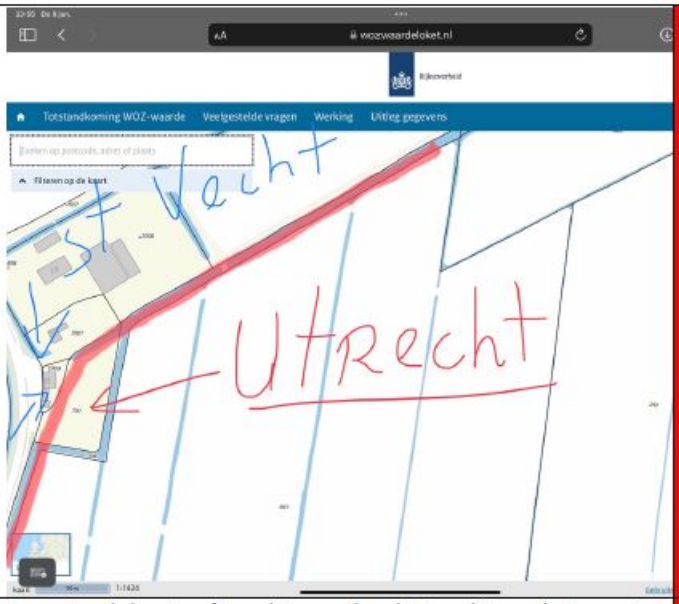	
	Bovenstaande kaart geeft aan dat perceel op de Grens ligt van de Gemeente Stichtse Vecht en de Gemeente Utrecht. In de presentatie van het IPVE wordt gesproken over 'het ontsluiten van het fietspad naar Gieltjesdorp'. **LET OP: er is geen mogelijkheid om langs deze Gemeente Utrecht grens naar de weg Gieltjesdorp de ontsluiten.** Hier staan twee woningen! Hier tussendoor gaan is geen optie en passeert de Gemeentegrens. Wij verzoeken de Gemeente Utrecht hier goed kadastraal en lokaal (feitelijk) onderzoek te doen alvorens dit in een IPVE of ander plan op te nemen. Wij gaan hier dan ook bezwaar op maken als deze plannen worden doorgezet.	
3.	**Financiële haalbaarheid** Wat betreft de financiële haalbaarheid van het zonneveld, daarover is bij ons niks bekend. Heeft de Gemeente inzicht in de businesscase van het zonneveld? En is het een rendabele businesscase? Wij vragen ons af hoe de Gemeente een besluit kan nemen, zonder de financiële impact hiervan te kennen. En indien de gemeente deze wel kent, waarom de gemeente deze gegevens niet met ons heeft gedeeld.	
4	**Zonnepanelen transparant** Is er onderzocht of transparante zonnepanelen haalbaar en geschikt zijn? Dit zou storende schittering, weerkaatsing van warmte mogelijk wat verminderen. Bovendien geeft dit meer lichtdoorval naar de grond, wat de grond en bodemkwaliteit ten goede zou kunnen komen.	
5	**Begroeiing**	

	Om de zonnepanelen zoveel mogelijk uit het zicht te houden, wordt er begroeiing omheen geplaatst. Welke begroeiing betreft dit? *Wij willen graag benaderukken dat dit voor elk seizoen van toepassing moet zijn en pleiten dus voor begroeiing die in de zomer, herfst, winter en lente groenblijvend is.*	
6	**IpvE Ockhuizen | 4.2.1 Natuur versterken** ... Zo zorgen we ervoor dat bijzondere dieren zoals de otter, de bever en de blauwborst zich goed tussen de gebieden kunnen bewegen. Bovendien versterkt de corridor ook het leefgebied van vele andere soorten. *Hier wordt achterwege gelaten dat het leefgebied van andere bijzondere dieren, zoals weidevogels, als gevolg van het zonneveld verdwijnen. Het enkel alleen aanleggen van de corridor, zou ruimte bieden aan zowel de weidevogels als aan de overige dieren.* *Onze wens is de natuur te versterken zonder huidige aanwezige bijzondere dieren daarbij uit te roeien. De corridor voegt wat voor de natuur toe, het zonneveld daarentegen voegt hier niks aan toe.* Wij wonen nu bijna 1 jaar op Gieltjesdorp en wij observeren veel weidevogels zoals de Kievit. Het verdwijnen van deze vogels door het aanleggen van zonnepanelen is zeer onwenselijk.	
7a	**IpvE Ockhuizen | 4.2.2 Recreatie versterken** De ambitie is om Ockhuizen en omgeving aantrekkelijk te maken voor recreatie.... Dat kan door een deel van de weilanden te veranderen in bos of andere natuur. En door het aanleggen van aantrekkelijke fiets- en wandelpaden. *Ook hier wordt een wens vanuit de Gemeente aangegeven, waar een zonneveld niks aan toe voegt. Een deel van de weilanden veranderen in bos of andere natuur daar hebben wij geen bezwaar tegen. Ook tegen het aanleggen van onverharde wandelpaden die alleen toegankelijk zijn tussen zonsop en-ondergang hebben wij geen bezwaar.*	
7b	***Wel hebben we bezwaar tegen het aanleggen van door u aangegeven aantrekkelijke verharde fiets- en wandelpaden. Een aantrekkelijk fietspad waar behoefte aan is, is aanleggen van een fietspad langs de polderweg. De huidige aanwezige fietspaden zijn onvoldoende op elkaar aangesloten en daar zit een grote verbetering te halen. De ontsluiting van Maarssen richting Haarzuilens is er al en het doortrekken van een rondje door de weilanden voegt daar functioneel niks aan toe. Zeker niet als bestaande fietspaden ontoereikend zijn.***	

8	**IpvE Ockhuizen | 4.3 Duurzame energie** Het gebied achter Ockhuizen is in de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 aangewezen als zoekgebied voor grootschalige duurzame energieopwekking… *Het aanleggen van grootschalige duurzame energieopwekking in een natuurgebied, een beschermd dorpsgezicht en tussen bewoning is in onze mening volledig achterhaald. De gigantische omvang van het zonneveld is ons allergrootste bezwaar!* *Wij zijn voorstander voor duurzame energie. Initiatieven zoals de coöperatie Haarse Zon steunen wij ook van harte. Hierbij wordt lokaal groene energie opgewekt, waarbij inpassing in bestaande bebouwing optimaal is. Waar de energie nodig is, daar moet het worden opgewekt. Onze vraag aan de gemeente is waarom er niet veel meer wordt ingezet op lokaal opwekken daar waar het nodig is. En waarom het nog steeds is toegestaan dat er nog woonwijken en bedrijventerreinen worden gebouwd, die niet energieneutraal zijn.*	
9	**Natuurtoets | 3.2.4 Weidevogels** …. Door omstandigheden bij de opdrachtgever is pas laat in de onderzoeksperiode voor weidevogels definitief opdracht verleend en toestemming verkregen voor het betreden van de diverse percelen. De eerste bezoeken zijn daarom enkel op afstand vanaf de openbare weg uitgevoerd. Tevens zijn hierdoor slechts drie in plaats van de vereiste vijf bezoeken uitgevoerd. *Het vereiste aantal van vijf bezoeken is niet uitgevoerd. Bovendien zijn de bezoeken (deels) op afstand gedaan. Waarom heeft de gemeente dit op deze manier gedaan?* *Onze mening is dat deze onderzoeken alsnog worden uitgevoerd zoals behoord. Vanuit ons huis nemen wij met veel plezier regelmatig weidevogels waar, waaronder veelvuldig de kievit. Het verbaast ons dat dit in het onderzoek helemaal niet terug te zien is.* *Daarnaast vinden wij het behouden van de weidevogels erg belangrijk. De populatie weidevolgels in Nederland staat onder druk, dus laten we de plekken waar ze voorkomen beschermen. Het plan om ruimte te maken voor andere soorten, die in Nederland toch al meer voorkomen, vinden wij geen toegevoegde natuurwaarde, maar juist een afname hiervan.*	
10	**Natuurtoets | 5.5.5. Toename recreatie** Een verhoogde recreatiedruk kan negatieve effecten veroorzaken op een aantal in het gebied aanwezige soorten. Er wordt geadviseerd om een groot deel van het gebied afgesloten te houden voor publiek en op andere locaties betreding van het gebied te beperken en het los laten lopen van honden te verbieden.	

	Wat is de reden dat de gemeente ervoor kiest om tegen een advies vanuit de natuurtoets in, toch het gebied grotendeels open te stellen voor recreatie? *Onze wens is om, als het zonneveld er onverhoopt toch komt, de natuurwaarde zo veel mogelijk intact te houden. Het aanleggen van verharde fietspaden door het gebied achten wij dan ook zeer onwenselijk.*	
11	**Cultuurhistorische waardenstelling | 4.3 Waardering van deelgebieden** Per deelgebied is gekeken naar het 'totaalbeeld' van cultuurhistorische waarden. De deelgebieden A, B, C en D hebben allemaal een hoge waarde. Open landschap met in hoofdzaak middeleeuwse verkaveling. *De cultuurhistorische waarde van het gebied waar de zonnepanelen zouden worden geplaats is hoog. Wat is de reden om juist in dit gebied deze cultuurhistorische waarde teniet te doen?* *Onze wens is om het beschermd dorpsgebied te handhaven. Het is een uniek gebied, niet alleen voor de regio, maar voor heel Nederland. Het plaatsen van een zonneveld in een beschermd dorpsgebied met hoge cultuurhistorische waarde is in onze ogen ondenkbaar. Het aandeel beschermd dorpsgebied met hoge cultuurhistorische waarde, ten opzichte van de totale oppervlakte van Nederland is klein. Het lijkt ons dan ook zeer zeker mogelijk om een geschikter gebied te vinden, wat niet ten koste gaat van natuur of cultuur.*	
12	**Cultuurhistorische waardenstelling Ockhuizen | 5.3 Zonnepanelen** ... Vanuit behoud van cultuurhistorische landschapswaarden volgt dat locaties voor zonnepanelen bij voorkeur binnen de minder hoog gewaarde deelgebieden worden gezocht. *Het gehele gebied heeft een hoge culturele waarde, dan wel een positieve waarde. Er is geen gebied 'indifferent'. Het gebied met de positieve waarde, is het gebied met de hoogste natuurwaarde. In onze ogen is het dus onhaalbaar om in het aangegeven zoekgebied een geschikte locatie aan te wijzen.*	

2. Recente artikelen uit de media.

Bijlage 2 : Actuele informatie vanuit beleid en media.

Door Jeroen Kraan

06 jul 2023 om 17:25
Update: 4 dagen geleden

936 reacties Delen

Het kabinet wil verplichten dat er zonnepanelen komen boven nieuwe parkeerplaatsen. Verder moeten ze zo veel mogelijk op daken en gevels komen, en niet meer in weilanden.

Dat schrijft minister Rob Jetten (Klimaat en Energie) donderdag aan de Tweede Kamer. Samen met minister Hugo de Jonge (Ruimtelijke Ordening) wil hij dit vanaf 1 juli 2024 wettelijk vastleggen.

Wat gaat de Gemeente Utrecht hier mee doen en welke verantwoordelijkheid nemen jullie als besluitvormers hierin?

	Dinsdag 28 februari, 19:14 **Netbeheerders: stop met zonneparken daar waar nauwelijks vraag naar stroom is** **Ties Keyzer** **Marijn Duintjer Tebbens** verslaggever In een poging het almaar groeiende aanbod van duurzaam opgewekte energie bij te kunnen benen, komt de regionale netbeheerder Enexis met een rigoureuze oplossing. Het bedrijf wil voorlopig stoppen met het aansluiten van grote zonneparken in gebieden waar weinig tot geen afnemers van stroom zijn. Enexis ziet zich gesteund door de collega's van Stedin, Alliander en brancheorganisatie Netbeheer Nederland. Het elektriciteitsnet barst op steeds meer plaatsen uit zijn voegen door de groeiende vraag naar elektriciteit en het sterk stijgende aanbod van wind- en zonne-energie. Netbeheerders als Enexis en Stedin zijn verantwoordelijk voor de uitbreiding en het onderhoud van het net. Ze zijn verplicht iedereen die stroom aanbiedt op het net aan te sluiten, in volgorde van aanmelding. **Hoe borgt de Gemeente Utrecht de afname en gebruik van het zonneveld? Waarom gaat deze stroom naar Lage Weide waar nog veel daken onbenut zijn.** **Waarom geeft de Gemeente geen subsidie aan bedrijven die deze stroom willen afnemen ipv miljoenen investeren in een zonnepark in een Natuur en BESCHERMD DORPSGEZICHT.**
14	Geacht college, Met verontwaardiging heb ik kennisgenomen van het Integrale Programma van Eisen voor de Gebiedsontwikkeling van Ockhuizen. Het college laat zich met het plan volledig gek maken door de Hype die er is ontstaan om het zogenaamde “herstel van de natuur” te bevorderen door het aanleggen van zogenaamde nieuwe natuur. Het gebied rond Haarzuilens was een mooi en authentiek polderlandschap met een enorme biodiversiteit, voordat de geldmachine “Natuurmonumenten” het in handen kreeg. Daarna is het gebied rond Haarzuilens omgevormd met recreatienatuur tot aan het gebied Ockhuijzen. Dat gebied behield haar oorspronkelijke inrichting tot u werd gek gemaakt door de onzalige D66 transitie dat we deze speldeknop op aarde moeten redden met maatregelen die miljarden kosten.

	Laat nu eens een stukje Nederland zoals het was en waardeer de kracht en authenciteit van het buitengebied. Laat onze kinderen over 50 jaar nog eens beleven hoe het vroeger was en zet niet alles op zijn kop, gedreven door pseudo wetenschap en wensnatuur. Besteedt het gemeenschapsgeld aan het welzijn van onze bevolking. Alle zorg is uitgekleed uit oogpunt van bezuiniging en aan de andere kant wordt het geld met scheppen tegelijk uitgegeven aan de grootst mogelijke onzin. Hoe gaat de Gemeente Utrecht in de toekomst de zonneparken saneren ? Is hier onderzoek naar gedaan of ontstaat er weer een asbest-gate. Wil u toch zonneparken. Leg de daken van bedrijven en parkeergarages vol maar blijf van het authentieke landschap af. Ik geef u toestemming om de gehele zienswijze toe te voegen voor discussie in de gemeenteraad. **Disclaimer:** Ik geef deze reactie op basis van de zeer summiere informatie vanuit het huidige concept IPVE. Ik wil het recht voorbehouden, om op een latere termijn wanneer meer informatie voorhanden is, deze bij te stellen en/of aan te vullen.
15	Geachte college, Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van het Integrale Programma van Eisen voor de Gebiedsontwikkeling (IPvE) van Ockhuizen. Bij nadere lezing bleek tot onze verbazing, en ondanks dat de titel van het document anders doet vermoeden, dat het geen integraal beeld van eisen maar slechts een beperkt nadere invulling aan eerder gepresenteerde plannen. Met name de aanleg van een zonneveld in het gebied Ockhuizen. Hieronder geven wij een reactie c.q. zienswijze op het IPvE. Vooraf willen wij aangeven dat wij ons te allen tijde het recht voorbehouden om in de toekomst bij andere en of meer volledige informatie onze opmerkingen aan te passen dan wel aan te vullen. **Programmatische vertrekpunten** Het IPVE dient een invulling te geven aan de volgende programmatische vertrekpunten: 1. Behoud van circa 50 hectare openheid en de middeleeuwse verkavelingsstructuur als kernwaarden van dit gebied; 2. 15,4 hectare boscompensatie; 3. Circa 30 hectare natuurontwikkeling; 4. 35-40 hectare netto zonneveld; 5. Uitbreiding van recreatiemogelijkheden en toegankelijkheid. **Doelredenering** Alvorens een zienswijze te bieden op de programmatische vertrekpunten constateren wij dat het IPvE voor de ‘Gebiedsontwikkeling Ockhuizen’ de indruk wekt van een volstrekte doelredenering om in het gebied Ockhuizen een zonneveld aan te leggen. De gronden rondom Haarzuilens zijn in 2010 overgegaan van het bezit van de Baron van Zuylen van Nyevelt van de Haar

	naar Natuurmonumenten. Dit is gebeurd om het gebied als natuurgebied met cultuurhistorische waarde te bewaren en te ontwikkelen. Natuurmonumenten is tot op heden nog niet toegekomen aan de realisatie van het gebiedsdeel Ockhuizen, maar de ambitie zou ongewijzigd moeten zijn, en er is feitelijk geen aanleiding om eerdere intenties te wijzigen. Het nu voorliggende plan voor aanleg van een zonneveld (op initiatief van een aantal ondernemers) past helemaal niet bij de oorspronkelijke bedoeling, ambitie en intentie De programmatische vertrekpunten vormen slechts *'windowdressing'* om de impact van een dergelijk grootschalig zonnepark in beschermd dorpsgezicht te verbloemen. De openheid die benoemd wordt is daar reeds aanwezig, net als de benoemde natuur. Een aanzienlijk gedeelte van de gronden zijn namelijk al in bezit van Natuurmonumenten. Het punt recreatie zat al verankerd in het voorgenomen landinrichtingsplan. Nieuw is het zonneveld en de boscompensatie, waarvan de laatste in het concept IPvE aanzienlijk gereduceerd is. Kortweg: de Gemeente Utrecht lijkt hier een kans te zien om een energie-ambitie te realiseren, en voert deze door ten koste van natuurgebied Haarzuilens en omgeving. Zowel ten aanzien van het gevoerde proces als de onverwachte en niet nader gecommuniceerde wijziging op inhoud is er ons inziens in algemene zin geen sprake van behoorlijk bestuur. Wat is hierop uw reactie? **Participatieproces** Als tweede willen wij onze kanttekening plaatsen bij het participatieproces: Onder participatie wordt verstaan: het in een vroegtijdig stadium betrekken van belanghebbenden (**burgers**, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere overheden) bij het proces van de besluitvorming over een project of activiteit. Daarmee kunnen overheden namelijk op tijd belangen, meningen en creativiteit op tafel krijgen. De gemeente Utrecht heeft eerder aangegeven te streven naar projecten die op steun en draagvlak van de bewoners kunnen rekenen. We zijn een klein dorp met een hechte gemeenschap en in de praktijk is er geen sprake van enig draagvlak voor de plannen onder de bewoners van Haarzuilens, anders dan bij de initiatiefnemers zelf en de stichting Haarse Zon (nu tezamen in een nieuwe coöperatie namelijk Zon op Ockhuizen) die vanuit haar aard een voorstander van zonne-energie is, maar die geenszins kan worden beschouwd als vertegenwoordiging van de bewoners. Slechts een klein gedeelte van het dorp is aangesloten bij de Haarse Zon en van die groep is ook een aanzienlijk gedeelte het niet eens met de intentie vanuit het bestuur vanuit de Haarse Zon om te participeren in een zonneveld. Het uitgangspunt van lokaal draagvlak is hiermee niet ingevuld. Tijdens de informatiebijeenkomsten hebben bewoners van Haarzuilens aan kunnen geven hoe ze een en ander zagen, mocht er toch uiteindelijk een zonneveld komen, hieruit bleek dat als de gemeente een zonneveld zou goedkeuren, men deze het liefst **zo klein mogelijk** en **zoveel mogelijk richting de snelweg** geplaatst zag. Met deze input lijkt niets te zijn gedaan. Het participatieproces ten aanzien van de bewoners rammelt aan alle kanten, we mogen zo langzamerhand wel spreken van **onbehoorlijk bestuur**. Onze zorgen en wensen zijn bijvoorbeeld niet zoals het concept suggereert op enigerlei wijze meegenomen in dit concept IPVE!

Ad 1. Behoud van circa 50 hectare openheid en de middeleeuwse verkavelingsstructuur als kernwaarden van dit gebied;

U doet met dit programmatische vertrekpunt en uiteraard daarmee met de invulling daarvan volledig tekort aan het feit dat **Haarzuilens en haar omgeving beschermd dorpsgezicht is.** Niet alleen de gebouwen binnen een beschermd dorpsgezicht zijn van belang, maar ook de directe omgeving waarin deze gesitueerd zijn, dient beschermd te worden voor toekomstige generaties.

De Raad van de gemeente Utrecht heeft samen met gedeputeerde staten van de provincie Utrecht, de Rijksplanologische Commissie en de Raad voor Cultuur in 2013 een beschermd dorpsgezicht voor Haarzuilens aangevraagd, overwegende dat het dorp Haarzuilens (met landgoed en Kasteel de Haar) in de gemeente Utrecht van algemeen belang is vanwege zijn historisch-ruimtelijk karakter.

U als gemeente heeft hier na stemming door de gemeenteraadsleden indertijd bewust voor gekozen om dit landschap tot beschermd dorpsgezicht te verklaren De gemeente heeft hiermee een duidelijke keuze gemaakt en dientengevolge een verantwoordelijkheid genomen ten opzichte van Haarzuilens. In dit besluit staat opgenomen: *Nadere typering van te beschermen waarden: Het beschermd dorpsgezicht Haarzuilens is van algemeen belang vanwege de architectuur- en cultuurhistorische, archeologische, stedenbouwkundige en landschappelijke waarden.* Op dit moment wordt het beschermd dorpsgezicht binnen het concept IPvE gereduceerd tot slechts een aantal deelaspecten, namelijk de slootjesstructuur, verkavelingsstructuur en het vrije zicht! Een dorpsgezicht is meer dan een paar onderdelen van het uitzicht. Overigens zullen de slootjesstructuur en de verkavelingsstructuur voor het overgrote gedeelte niet eens zichtbaar zijn als de zonnepanelen geplaatst zijn- dan is deze wellicht nog wel aanwezig maar maakt geen deel meer uit van het uitzicht.

Hoe kunt het verklaren dat een beschermd dorps**gezicht** slechts gereduceerd wordt tot deelaspecten? Wij hebben grote twijfel of deze wijze van beperking in relatie tot de vermelde eerder genomen besluiten, rechtsgeldig is. Daarvan zien wij graag een juridische onderbouwing tegemoet.

Gaat het bij een dorpsgezicht niet om de algehele aanblik en bij het beschermd dorpsgezicht om de bescherming van dit aangezicht? Of gaat het alleen om simpelweg de onderdelen te behouden? Denkt men dat men überhaupt nog iets ziet van deze componenten in een grote donkere zee van glas? Een en ander lijkt op een slimme truc om op detailniveau een plan recht te praten, terwijl als je het bekijkt in de geest van het concept “beschermd dorpsgezicht” een dergelijk plan zeer discutabel is. Daarnaast is het voor ons overduidelijk dat het onderzoek naar de cultuurhistorische waarde van ons gebied tevens onder de eerder aangegeven noemer ‘doelredenering’ kan worden geplaatst en wel met bovenstaande argumentatie. Wij beraden ons op juridische bijstand in deze en vragen u om antwoord op de vraag of deze wijze van handelen rechtsgeldig is en ook landelijk (in kader van jurisprudentie) stand kan houden.

Ad 2. Boscompensatie

	Bij het programmatisch vertrekpunt werd aangegeven dat boscompensatie zou plaatsvinden van 15,4 hectare. In het huidige stuk is dit gereduceerd tot 5 hectare, welke ook voor een gedeelte uit aan te planten bosschages bestaat en de helft spontaan zou moeten ontstaan (=niet geplant-> hoezo is dit compensatie?) Uiteindelijk praten we hier dus over 2,5 hectare maximaal daadwerkelijke compensatie vanuit de gemeente en mogelijk bestaat hier ook nog een gedeelte uit bosschages/struiken. Dat is wel een zeer mager resultaat uitgaande van het programmatisch vertrekpunt. Hoe is dit te rijmen? In het IPVE staan redenen hiervoor benoemd, echter een zonneveld van **80 voetbalvelden** groot in beschermd dorpsgezicht is blijkbaar geen probleem volgens de gemeente, maar bij bomen planten aldaar zouden er ineens wel vigerende contra-indicaties gelden. Ook is hier wat ons betreft de term doelredenering van kracht. Hoe legt u uit dat een punt, waar wij als bewoners juist zeer beperkende kanttekeningen bij geplaatst hebben, juist het enige punt lijkt waarbij van de programmatische vertrekpunten sterk afgeweken wordt? **Ad 3. Circa 30 hectare Natuurontwikkeling** Op korte termijn toont het concept IPvE de intentie slechts een corridor in te richten (8 hectare) en zouden de gronden ten westen van de Thematerkade natuurvriendelijk gaan worden beheerd. Deze gronden zijn al zeer geruime tijd eigendom van Natuurmonumenten, worden deze niet juist al natuurvriendelijk beheerd? Ook hier lijkt er sprake te zijn van windowdressing en doelredenering De eerdergenoemde corridor lijkt op een vorm van wensnatuur. Wij zijn een zeer sterke voorstander van een robuuste corridor voor de aanwezige dieren in dit gebied. Dieren die door de continue ontwikkelingen in de Gemeente Utrecht steeds verder in het nauw komen te zitten. De beoogde corridor is volgens het IPvE voornamelijk ten behoeve van 3 diersoorten, namelijk de blauwborst, de bever en de otter. Waarom zou de Gemeente voor deze doelsoorten kiezen? Ten eerste gaat het met de Blauwborst bijzonder goed in Nederland, deze diersoort maakt vanaf de jaren ’70 een explosieve groei door en prognose naar de toekomst is gunstig. Ook de verspreiding is in deze regio goed te noemen. Wat betreft de bever en de otter zijn ook kanttekeningen te benoemen. De corridor zou voor de bever en de otter als doel hebben om een doorgang te creëren tussen Kockengen en de Haarrijnse plas. Er is echter al een corridor voor deze diersoorten in de vorm van een brede vaart die tussen de gronden in het noorden en de A2 loopt. Een corridor waardoor de bever zich al beweegt en dientengevolge al in de Haarrijnse plas bevindt. Kortom voor een diersoort welke het uitstekend doet in Nederland en andere diersoorten die al hun weg hebben gevonden, moeten zeer kwetsbare diersoorten met een uiterst onzekere toekomst wijken. Er zitten in dit gebied, wat door u aangewezen is met als doel “rust en ruimte”, een veelvoud van diersoorten die vechten om hun voortbestaan en waarvoor de prognose op lange termijn zeer ongunstig is. Diersoorten zoals de grutto (prognose zeer ongunstig), kievit (prognose zeer ongunstig), patrijs (kwetsbaar), scholekster (prognose zeer ongunstig), tureluur (matig ongunstig) enz. Er is ons gezegd ‘dat deze dieren dan maar naar de Stichtse Vecht moeten gaan’. Waar blijft uw verantwoordelijkheid als gemeente voor bijvoorbeeld de weidevogelstand? En wat als geen enkele gemeente zijn verantwoordelijkheid

	neemt door dit probleem over de gemeentegrens te gooien? Waarom wordt er niet gekozen voor versterken van de waardes binnen het gebied met als doel de aanwezige diersoorten te ondersteunen? Hiervoor verzoeken wij om een heldere onderbouwing. We willen hier verder nogmaals benadrukken dat de natuurtoets die namens de Gemeente heeft plaatsgevonden onvolledig en incorrect is. Viridis geeft zelf ook aan dat er beperkingen in het onderzoek zijn. Tevens hebben gemeente en Windunie op de bijeenkomst 25 februari 2022 – waar u ondanks herhaaldelijke verzoeken geen notulen van heeft gemaakt, dan wel verstrekt - aangegeven dat het onderzoek onvolledig is. Er is ook vanuit ons meerdere malen aangegeven, dat deze toets niet voldoet. Een dergelijk beperkt en onvolledig onderzoek kan en mag geen basis vormen voor een dergelijk ingrijpend besluit! *Wij citeren hier uit de zienswijze van een lokale expert van het gebied: "Wij beheren al 25 jaar de velden op Ockhuizen. Als lid van de WBE tussen Vecht en Oudenrijn. Het is een uniek gebied, een voedselrijk gebied, waar op de avondtrek talrijke diersoorten komen foerageren. Ook is het een trekroute van veel vogels, snippen, duiven etc. etc. De trekvogels volgen de A2. Zelfs de patrijs komt hier nog voor. Er wordt verwezen naar een ecologisch rapport. Zoals al eerder aangegeven, wil ik graag nogmaals benadrukken dat het onderzoek niet goed is uitgevoerd. De plannen zoals ze er nu liggen zullen dit gebied verwoesten. 30 jaar zal een verwoestende uitwerking hebben op alle flora en fauna die nu in dit gebied leeft. Het is een bijzonder gebied. Er is een hele mooie hazenstand. De haas is nog geen beschermde diersoort, maar het gaat wel slecht met de haas in Nederland. In Ockhuizen daarentegen is door goed beheer de hazenstand heel goed. Er is een mooie populatie reeën, weidevogels, fazanten en er zijn vele soorten reptielen, amfibieën. In het gebied worden al jaren tellingen gedaan. De rapporten hiervan heb ik al eerder met jullie gedeeld. Helaas kan ik in het IpvE niet terugvinden dat er iets voor de bestaande dierenpopulatie wordt gedaan"* **Ad 4. 35-40 hectare netto zonneveld** Allereerst willen wij benadrukken dat wij wij fel gekant zijn tegen dit zonnepark en wel om eerdergenoemde en onderstaand uitgewerkte redenen Wel hebben wij meermalen aangegeven mee te willen en kunnen denken over alternatieven om **Duurzaamheid te realiseren op een Duurzame wijze.** Wij worden hierin ook ondersteund door deskundigen op het gebied van de energietransitie. Wat ons betreft moet het, mocht er toch onverhoopt een zonnepark gerealiseerd worden, sowieso significant kleiner, max 20 hectare, tegen de snelweg inclusief gebruikmaking van een aan te leggen geluidswal en op een wijze die in zijn geheel toekomstbestendig is. Wij hebben tevergeefs meermalen getracht hierover in gesprek te treden met grondeigenaren en gemeente. Beloftes van gemeente hieromtrent zijn stelselmatig niet nagekomen. Ook hier vinden wij het niet behoorlijk dat er zo met ons als burgers wordt omgegaan. Daarbij zijn de volgende vragen aan de orde: • Welke alternatieven zijn door de gemeente onderzocht - en dan niet alleen voor de locatie (en richting) van het zonneveld, maar juist voor de omvang en opzet van het veld? Hier willen wij graag inzage in, dus bij deze verzoek daartoe • Waarom zijn deze alternatieven en hun argumentatie niet weergegeven in het IPVE?

	• Tot welke omvang is een kleinschalig veld rendabel in tegenstelling tot het veelgebruikte argument dat het veld minimaal de huidige omvang moet hebben omdat het anders niet rendabel zou zijn? Kunt u berekeningen van diverse onderzochte veldgroottes overleggen als onderbouwing? Ook in deze verzoeken wij om inzage. *Omvang Zonneveld* Het zonnepark wat u als gemeente wil neerzetten wordt het grootste zonnepark in Nederland in een dusdanig dichtbevolkte gemeente. Ontegenzeggelijk wordt het cultuurhistorisch landschap rondom Haarzuilens geweld aangedaan voor een periode van tenminste 30 jaar. Wat is hierop de visie en hoe is dit te rijmen met het beleid van Utrecht op cultuurhistorisch gebied? En voor de goede orde: bewoners in het dorp zijn door het predikaat “beschermd dorpsgezicht”, terecht overigens, gebonden aan zeer strikte beperkingen ten aanzien wat wel en niet mag bij veranderingen aan huis en land. Saillant detail: bij een aanpalend perceel, op enkele meters van het beoogde zonneveld, zijn onlangs nog zonnepanelen geweigerd vanuit de Gemeente onder de noemer “beschermd dorpsgezicht”. Ook in deze stelt u zich onvoldoende transparant en met tegenstrijdige intenties op. Wij vragen u om dit te verklaren *Zonneladder en alternatieven* Naast het zeer belangrijke feit van het beschermd dorpsgezicht voldoet een en ander niet aan de bij het klimaatakkoord vastgestelde zonneladder, die ook vanuit Den Haag wordt onderschreven en waaraan ook de Gemeente Utrecht zich committeert. Hierbij dient plaatsen van zonnepanelen op dit soort gronden slechts in de laatste instantie alternatief plaats te vinden. Hiervoor dienen er dan eerst andere alternatieven te zijn bezien. Bij de zonneladder worden voorbeelden aangegeven als: zonnepanelen op vuilnisbelten en in bermen van spoor- en autowegen. Binnen de kaders van het plan en de ambitie zou het mogelijk zijn geweest om alternatieven te onderzoeken. De zonnepanelen zouden ook kunnen worden gepositioneerd in een gebied dichtbij of langs de snelweg A2, bijvoorbeeld op aan te leggen geluidswallen. Nog meer alternatieven om de energiedoelstelling te behalen zouden uiteraard kunnen worden gevonden buiten het gebied, op bijvoorbeeld gebouwen of nabij parkeerplaatsen. De Gemeente Utrecht heeft een enorm potentieel aan daken. In de Raadsbrief Ontwikkeling Dakenplan van de gemeente d.d. 9/3/2022 staat letterlijk: In de dakenkansenkaart blijkt dat er op **465 ha daken** nieuwe zonnepanelen zouden kunnen komen. Ook de mogelijkheden voor daken die eerder minder kansrijk leken, ontwikkelen zich met de dag steeds meer opties om dit te realiseren. Lichtere panelen, verrijdbare panelen enz. Tevens zijn er ook door ons alternatieven opgeworpen waarop geen actie is ondernomen. Op geen enkele wijze wordt duidelijk of en hoe dergelijke alternatieven in de afweging zijn meegenomen. Hiermee wordt nogmaals de indruk van een doelredenering bevestigd. Kunt u aangeven welke zinvolle alternatieven zijn beschouwd en waarom deze zijn afgevallen? Wij vragen u om een heldere onderbouwing en inzage in de ondernomen actie uwerzijds om de alternatieven te verkennen. *Bodemleven*

	De bodem gaat door het huidige plan aanzienlijke en mogelijk onherstelbare schade oplopen. Zoals het voor ons zeer summiere plan er nu ligt, komt er 42,7 ha bruto zonneveld. Bij navraag is er nog niet bekend hoe groot het veld netto gaat zijn, maar in ieder geval tussen de 35 en de 40 ha. Als men dit vervolgens extrapoleert naar ruimte die zal overblijven tussen en rond om de zonnepanelen, kom je vervolgens uit tussen de 6,3% en 18%. Vanwege de slootjesstructuur die men vanwege het beschermd dorpsgezicht wil beschermen, moet er sprake zijn van meer ruimte rondom de slootjes oplopend tot 3 meter van de slootkant. Deze grond wordt ook in mindering gebracht bij de grond die over zou blijven tussen de panelen. Een korte rekensom geeft aan dat er bar weinig ruimte overblijft tussen de panelen. Het is ook zeer fors lager dan het percentage binnen gedragscode die de brancheverenigingSolar Holland aanhangt, adviezen daaromtrent vanuit de WUR en vanuit Vereniging Nederlands Cultuurlandschap. Niet alleen de afstand tussen de panelen, doch ook de opstelling is bepalend voor de hoeveelheid zon die onder de panelen komt. Er wordt hierbij gekozen voor een oost-west opstelling in tegenstelling tot de noord-zuid opstelling, welke geadviseerd wordt door Wageningen die op dit gebied veel onderzoek doet. Een oost-west opstelling heeft een zeer duidelijk negatief effect op het bodemleven. Om een en ander nog te verergeren, worden de zonnepanelen in dakvorm geplaatst op 80 cm hoogte. De hoogte van het zonnepaneel is ook bepalend voor de hoeveelheid licht die onder de panelen kan komen, des te hoger het zonnepaneel des te meer kan het licht op de bodem komen. Al deze factoren gecombineerd zijn een zeer slechte basis voor de bodem, waar niet allen weinig licht op komt, maar ook zeer weinig regen. Dit heeft effecten op de gezondheid van de bodem en het bodemleven. Naast dit alles bestaat de grond uit klei op veen. Bij beschadiging van het oppervlak is het zeer wel mogelijk en zelfs aannemelijk dat veen aan de buitenlucht blootgesteld wordt, waardoor er veenoxidatie zal plaatsvinden. Bij veenoxidatie komen er aanzienlijke hoeveelheden CO2 vrij, daarnaast zal de grond inklinken en verzakken en de bodem irreversibel beschadigen. Hoe duurzaam is het zonnepark als dit gebeurt? Hoe denkt men de biodiversiteit te verbeteren met een dergelijk slechte uitgangsituatie qua opzet zonnepark? Hoe denkt men dat men in deze situatie een toekomstbestendige situatie te creëren? Vanuit de RSU2040 geldt het adagium dat bij alle ruimtelijke ontwikkelingen de natuur en biodiversiteit versterkt dient te worden. Vanuit het groenstructuurplan wordt er gepropageerd dat er meer groen moet komen om weerbaarder te zijn tegen de gevolgen van de klimaatverandering. Bij dit plan geeft een zonneveld, gezien de opzet, aanzienlijke schade aan de bodem, wordt er groen opgeofferd en zal de biodiversiteit door de keuzes afnemen. Al deze zaken zijn in contradictie hiermee. Hoe verklaart de gemeente Utrecht dit? ? Wederom verzoek om onderbouwing uwerzijds. *<u>Schittering</u>* Gezien de lage setting van de panelen, de oost-west opstelling en de grootte van het veld waarbij de zonnepanelen dicht op elkaar staan, vragen wij ons af in hoeverre er schittering er zal ontstaan van de panelen? Wat voor effect heeft dat op het dorpsgezicht, op flora en fauna en woongenot? Wij verzoeken u dringend om deze mogelijk schadelijke effecten te onderzoeken en in kaart te brengen. Daarin ontvangen wij vervolgens graag inzage.

Temperatuur (hitteschild)
Ongeveer 16-20 procent van de energie vanuit de zon wordt omgezet in elektriciteit, de rest verwarmt het zonnepaneel. Als gevolg hiervan ontstaat er een grootschalige warme oppervlakte bij een zonnepark van deze omvang. Studies hebben aangetoond dat dit ook een verhoging geeft van de omliggende temperatuur. Wat voor effect zal dit hebben op flora en fauna zowel op de grond als in de sloten? Ook hier verzoek om een effectstudie en inzage

Geluid
In Haarzuilens en Gieltjesdorp hebben wij in toenemende mate last van geluid vanaf de A2. Na het plaatsen van een geluidswal aan de zijde van Maarssenbroek is geluid aanmerkelijk toegenomen door weerkaatsing van het geluid van de snelweg, tevens komt dit vermoedelijk door de verbreding van de A2 waardoor er meer verkeer is/rijdt. In uw zeer summiere plan wordt er gesproken over zonnepanelen in een oost-west opstelling ipv de immer geadviseerde noord-zuid opstelling. Hierdoor ontstaan er halve tunnels met gladde wanden, waardoor er een klankbord ontstaat welke het geluid mogelijk extra zal dragen. U kunt dit vergelijken met het dragen van geluid over een wateroppervlak. Heeft u hier onderzoek naar verricht? Wat voor beleid heeft u om dit tegen te gaan? Ook hier verzoek om een effectstudie en inzage.

Onveiligheid door openstellen van gebied Ockhuizen
Wij maken ons zorgen als het gebied meer opengesteld wordt en er ook meer uitvalswegen zijn voor personen met onzuivere intenties.
Hoe denkt men dit tegen te gaan? Het benoemen dat er sprake zal zijn van extensieve recreatie en daardoor rekening wordt gehouden met de veiligheid van de buurt is een vreemde redenering.
Hoe borgt de gemeente concreet de veiligheid van de directe bewoners als ons gebied vanuit meerdere kanten ontsloten wordt?

Business case
In het IPvE wordt geen inzage geboden in de ‘business case’ van het zonneveld. Feitelijk ontbreken veel inhoudelijke bijlagen. Zijn alle kosten en milieueffecten van aanleg, operatie en uiteindelijke afvoer daadwerkelijk meegenomen? In hoeverre is rekening gehouden met de discrepantie tussen vraag en aanbod, oftewel het feit dat in toenemende mate de geleverde energie niet aan het net kan worden geleverd, waardoor ofwel dure en inefficiënte opslag noodzakelijk is, ofwel het zonneveld gewoon uit wordt geschakeld? In het IPvE wordt gesteld dat ontwikkelingen op het gebied van netcongestie ‘invloed kunnen hebben op de planning’. Ook op de realisatie als zodanig? Is er een economische en milieutechnische onderbouwing over meerdere jaren? Klopt het dat het de intentie is om de opgewekte stroom te leveren aan bedrijven op Lage Weide? Een bedrijventerrein waar het merendeel van de bedrijven nota bene zelf geen zonnepanelen op het dak heeft! Wij hebben in het verleden een WOB-verzoek ingediend bij de gemeente om onder andere een aantal zaken op dit gebied helder te krijgen. Deze gegevens werden aan ons niet verstrekt.

Het IPvE toont weinig ontwikkeling ten opzichte van de eerder gepresenteerde plannen. Er lijkt geen sprake van enig voortschrijdend inzicht, maar van een stug vasthouden aan een nu eenmaal ingezette koers. Het zou van bestuurlijke kwaliteit getuigen als de gemeente zou demonstreren uitgangspunten te kunnen

	heroverwegen, rekening te houden met ontwikkelingen op het gebied van energieopwekking, te luisteren naar gefundeerde bezwaren, alternatieven te overwegen en indien nodig een pas op de plaats te maken. Verder is het concept IPVE op zijn best een zeer mager stuk te noemen. Het is zeer lastig om op een stuk te reageren wat zo summier is opgesteld en weinig concreet is. Doordat we aanwezig zijn geweest bij een RIB weten we dat het plan al veel concreter is en we vragen ons af waarom deze informatie niet eenvoudigweg in dit concept IPvE staat. We blijven uiteindelijk met heel veel vragen zitten, vragen zoals: • Als het park verkocht wordt wie staat er dan garant dat afspraken worden nagekomen? • Hoe denkt men het bouwverkeer te regelen? • Hoe is de invulling van het veld, transformator huisjes/batterijen enzovoort enzovoort? Wij verzoeken u dringend om deze vragen per ommegaande te beantwoorden. **Ad 5. Uitbreiding van recreatiemogelijkheden en toegankelijkheid** In het IPvE is een stuk opgenomen over recreatie waarbij benoemd wordt dat recreatieve waarden in dit deel van het gebied bestaat uit de volgende zaken: • Beleven van de kenmerkende cultuurhistorie van het Landgoed Haarzuilens • Beleven van de natuur van het Landgoed Haarzuilens • Recreatieve wandel- en fietspaden over en langs de percelen van Natuurmonumenten en provincie Utrecht • Fietsbrug als verbinding tussen het gebied en Maarssen/Gemeente Stichtse Vecht met uitzicht op het agrarische deel van het landgoed Haarzuilens • Beleven van rust en ruimte. Hoe past een recreatiegebied rondom een zee van glas ter grootte van 80 voetbalvelden? Is er praktisch onderzoek gedaan of er behoefte is aan extra recreatie? Niet op basis van modellen maar puur op basis van bezoekersaantallen van het omliggende gebied. Is er onderzoek gedaan of de dieren extra behoefte hebben aan een uitloopgebied in het groen, in verband met het continu verkleinen van het leefgebied van de diersoorten in Gemeente Utrecht. Er is veel leefgebied verloren gegaan door Leidsche Rijn, Haarrijnse Plas, Haarrijn, de nog te bouwen waterwoningen, Industrieterrein zuidkant A2 enzovoort enzovoort. Ook door recreatiegebieden worden dieren uit hun territorium gejaagd. Momenteel moeten hier bijvoorbeeld reeën worden afgeschoten aangezien ze uit hun normale territorium migreren en gevaar voor verkeer vormen. Waar is rust en ruimte voor de diersoorten? **<u>Laatste punt van aandacht; vermindering woongenot en waardevermindering</u>** Als direct omwonenden maken wij ons ernstig zorgen over de overlast gevende effecten van een zonneveld van deze omvang op de door u genoemde locatie. Het weerkaatsten van zonlicht in deze omvang en de daardoor te verwachtte felle reflectie, de verstoring van het ritme van mens en dier (bijvoorbeeld huisdieren en kleinvee) en de aantasting van het uitzicht, zorgen voor een sterke vermindering van het woongenot van alle betrokkenen. Daarbij komt dat de

	verwachtte verlaging van de woningwaarde een voor ons niet te overkomen obstakel vormt. Wij verwachten dan ook dat u deze waardevermindering op voorhand meeneemt in uw afweging en voorafgaand aan enige verdere besluitvorming, objectief zult onderzoeken op basis van onafhankelijke taxatie voor en na aanleg. Daarbij vernemen wij graag, eveneens op voorhand, welke compensatie wij per woning kunnen verwachten om, in geval van tenuitvoerlegging van dit voornemen, de waardevermindering te compenseren. Tot slot verzoeken wij u om transparant inzage te geven in het vervolg van deze procedure, met het daarbij behorende tijdpad, opdat wij ons zorgvuldig kunnen voorbereiden op de nog te volgen en ondernemen stappen. In goed vertrouwen zijn wij er van uitgegaan dat u uwerzijds hierin open communiceert naar betrokken burgers. Nu voor ons het tegendeel is bewezen, verzoeken wij om een helder procesoverzicht op zo kort mogelijke termijn. Ik verneem graag uw reactie op bovenstaande zienswijze. Daarbij verzoeken wij u dringend om de door ons gevraagde effectstudies, ontbrekende onderbouwing op verschillende punten, antwoord op nog openstaande vragen en inzage in uwerzijds gemaakte afwegingen, op korte termijn uit te voeren, dan wel te overhandigen en/of inzichtelijk te maken. In afwachting van uw reactie en de beoordeling daarvan onzerzijds zullen wij besluiten om, al dan niet, een jurist in de arm te nemen voor het vervolg. Wij vernemen graag uw reactie op bovenstaande zienswijze. **N.B. Graag willen wij U verzoeken om deze zienswijze in zijn geheel toe te voegen aan de stukken welke gezonden zullen worden aan de volledige raad.**
16	Geacht college, Hierbij geef ik een reactie op de zeer summiere informatie vanuit het huidige concept IPVE en behoud ik mij het voor om op een later moment, wanneer er wellicht meer informatie voorhanden is, deze zienswijze bij te stellen of aan te vullen. Vanuit mijn hoedanigheid als omwonende heb ik grote zorgen en veel vragen bij het concept IPVE dat ik heb ingezien. Om deze reden ga ik niet akkoord met zowel de inhoudelijke kant van het IPVE als de procedure die door u wordt gevolgd. Dit mede vanwege het gebrek aan informatie en communicatie dat ik ervaar, ondanks herhaaldelijk verzoek daartoe. Onderstaand een aantal overwegingen en vragen die ik u wil meegeven op verschillende deelonderwerpen. <u>Specificaties van het Zonneveld;</u> • 35 tot 40 hectare, welke afmeting 35 of 40 hectare betreft het precies? • Transformatorhuisjes en accu’s; hoeveel en hoe groot en hoe blijven ze uit het zicht van omwonenden? • De zogenaamde oost-west opstelling, hoe denkt u dat daar gras onder of tussen kan groeien zonder direct zonlicht en direct water? Hoe gaat u dit zo natuurvriendelijk mogelijk beheren?

	• Komt er een constructie onder het zonneveld, de panelen? • Het betreft een gebied met veel watergangen, hoe worden de watergangen tussen de panelen schoon gehouden? Is er ruimte om de watergangen schoon te houden? • Hoe blijft de kwaliteit van het water gezond langs een zonnepark, is hier al voldoende onderzoeksresultaat van? • Zonnepanelen die vriendelijk zijn voor insecten, hoe werkt dit, graag nadere verklaring. • Een zonnepark “tijdelijk” voor 30 jaar. Hoe duurzaam is deze enorme investering ? Hoe kunt u nu al toekomstig rendement bepalen voor over 30 jaar? Na 30 jaar, hergebruik van de panelen, waarvoor worden deze panelen dan hergebruikt? Wanneer gaat deze 30 jaar in? • Is er genoeg onderzoek gedaan naar ander zogenaamde functie combinaties om zonnepanelen te plaatsten? Denk aan de mogelijkheid van de geluidswal langs de A2, zonnepanelen op parkeerplaatsen, op daken ook op gebouwen op de industrieterreinen enz. en nieuwe bouwprojecten verplichten helemaal energie neuraal te bouwen. Waarom kiest u voor deze locatie die vanuit het belang van natuurbeheer en behoud niet voldoet en ook conform eerder gemaakte afspraken hierover, niet aangewezen mag worden. • Waar gaat deze zonne-energie naar toe? Nu Stedin en Tennet alarm slaan over het feit dat het net overvol is geraakt en dit probleem de eerste 10 jaar nog niet is opgelost! Is deze investering ook in dit recente inzicht, te rechtvaardigen. • Zonnepark dicht langs de A2. Hoe verplaatst zich de CO2 uitstoot als er zonnepanelen liggen i.p.v. grasland met een ander absorptievermogen? • Hoe gedraagt het geluid van de snelweg A2 zich over het zonneveld, wordt het geen klankbord van geluid? Welke studies heeft u gedaan om dit uit te sluiten en hoe verhoudt dit zich tot alle studies die bewoners hebben moeten doen bij het bouwen van de woning (fora/fauna onderzoek, geluidshinderonderzoek, etc.). Blijft u daar niet in gebreke? • In het klimaatakkoord van Parijs staat dat pas als allerlaatste instantie de zonnepanelen op land geplaatst mogen worden, voor agrarisch gebied wordt het opwekken van duurzame energie nl niet gezien als positief als dit ten koste gaat van bijvoorbeeld voedselproductie of natuurbeheer. Ook bij steeds meer provincies en gemeenten neemt het animo voor grootschalige zonneweiden al langer af. Waarom wordt hier dan voor een zonnepark op land gekozen? <u>Rijksbeschermd dorpsgezicht;</u> • Groen maximaal 3 meter hoog, wat voor een groen en waar komt dit groen? Graag specificatie. • Mogelijk nog meer archeologisch onderzoek, wanneer besluit u nog meer archeologisch onderzoek te doen? • Wat is de waarde van een Beschermd dorpsgezicht, dit pas toegekend sinds 2014, als er binnen 10 jaar besloten wordt het laatste stukje groen, zó passend bij

	het landschap van Haarzuilens op te geven voor een zonnepark van 35 a 40 hectare groot, dat zijn ruim 80 voetbalvelden! • Beschermd dorpsgezicht, de bewoners mogen op hun daken en of tuinen geen zonnepanelen plaatsen, hoe verkoopt u dan wel een zonneveld op weiland in dit gebied? Dit is geen behoorlijk bestuur. • Hoe gezond is een zonnepark? Wat is de schade voor direct omwonenden (fysiek en mentaal)? Welk onderzoek heeft u hierna gedaan en waarom is dit niet inzichtelijk gemaakt? <u>Bomen;</u> • wat wordt er met de zin bedoelt, de bomen in dit bos planten we i.p.v. de bomen die we moeten kappen? Waar worden er dan bomen gekapt? Hoe groot zijn de bomen die u gaat aanplanten? • Waarom is er geen ruimte meer voor 15,4 hectare bos? <u>Natuur;</u> • Ruimte voor nieuwe diersoorten, waar blijven de weidevogels, Kieviet, Scholekster, Tureluur en de Grutto? en het wild? De haas de ree en er zijn zelfs vossen in dit gebied gezien! als er een zonnepark komt op een weidegebied? • Waarom nieuwe diersoorten, bever, bouwt dammen in watergangen met gebruik van bomen, willen we deze diersoorten in dit gebied, hoe is hier over nagedacht? Graag inzage in de studies en effecten die dit met zich meebrengt. • Een natuurgebied van minimaal 30 hectare met moerasbos langs een A2? • Wat is de reden om het zonneveld niet geheel tegen de A2 te plaatsen? Zodat het veld zover mogelijk van de bewoners van Ockhuizen en Gieltjesdorp ligt? • Hoeveel jaren zal het gebied nodig hebben onder het zonneveld, na verwijdering van de panelen, om er weer vruchtbare grond of gras op te laten groeien? <u>Wandel en fietspaden;</u> • Er was eerder niet genoeg geld rondom het gebied van het kasteel voor wandel en fietspaden, nu stelt u dat een deel wordt uitgevoerd, hoe ziet dit plan eruit? Wat en wanneer wordt dit plan als eerste uitgevoerd? Verzoek om inzage in het plan en het bijbehorende tijdpad. • met name wenselijk is een wandelpad langs de Polderweg richting de Brink. Hoe gaat u dit realiseren? • Mensen toelaten in en rondom een zonnepark, hoe denkt u (niet wenselijk) publiek uit het zonnepark te weren om e.v. diefstal van koper en fraude te voorkomen? <u>Laatste punt van aandacht; vermindering woongenot en waardevermindering</u> Als direct omwonenden maken wij ons ernstig zorgen over de overlast gevende effecten van een zonneveld van deze omvang op de door u genoemde locatie. Het weerkaatsten van zonlicht in deze omvang en de daardoor te verwachtte felle reflectie, de verstoring van het ritme van mens en dier (bijvoorbeeld huisdieren en

	kleinvee) en de aantasting van het uitzicht, zorgen voor een sterke vermindering van het woongenot van alle betrokkenen. Daarbij komt dat de verwachtte verlaging van de woningwaarde een voor ons niet te overkomen obstakel vormt. Wij verwachten dan ook dat u deze waardevermindering op voorhand meeneemt in uw afweging en voorafgaand aan enige verdere besluitvorming, objectief zult onderzoeken op basis van onafhankelijke taxatie voor en na aanleg. Daarbij vernemen wij graag, eveneens op voorhand, welke compensatie wij per woning kunnen verwachten om, in geval van tenuitvoerlegging van dit voornemen, de waardevermindering te compenseren. Tot slot verzoeken wij u om transparant inzage te geven in het vervolg van deze procedure, met het daarbij behorende tijdpad, opdat wij ons zorgvuldig kunnen voorbereiden op de nog te volgen en ondernemen stappen. In goed vertrouwen zijn wij er van uitgegaan dat u uwerzijds hierin open communiceert naar betrokken burgers. Nu voor ons het tegendeel is bewezen, verzoeken wij om een helder procesoverzicht op zo kort mogelijke termijn. **Conclusie vraag:** Is het opgeven van een mooi stuk groen grasland met ver gezichten in **een beschermd dorpsgezicht** Haarzuilens, “Haarzuilens de parel van de stad Utrecht” zoals een bewoner zo mooi verwoorde, het allemaal wel waard? Krijgen we door dit stuk groen op te geven, hier al heel snel geen spijt van? Waar zadelen wij onze kinderen mee op als het zonnepark na 30 jaar opgeruimd moet worden? Wat blijft erover van de bodem? Door het plan van het zonnepark heerst er momenteel een grote verdeeldheid onder de bewoners, niet leuk! Vervolg Ik verneem graag uw reactie op bovenstaande zienswijze. Daarbij verzoeken wij u dringend om de door ons gevraagde effectstudies, ontbrekende onderbouwing op verschillende punten, antwoord op nog openstaande vragen en inzage in uwerzijds gemaakte afwegingen, op korte termijn uit te voeren, dan wel te overhandigen en/of inzichtelijk te maken. In afwachting van uw reactie en de beoordeling daarvan onzerzijds zullen wij besluiten om, al dan niet, een jurist in de arm te nemen voor het vervolg. Hiermee wil ik ook aangeven toestemming te verlenen om deze zienswijze in zijn geheel toe te voegen voor de gemeenteraad Vriendelijke groet,
17	Geacht college, Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van het Integrale Programma van Eisen voor de Gebiedsontwikkeling (IPvE) van Ockhuizen. Echter tot onze verbazing, en ondanks dat de titel van het document anders doet vermoeden, geeft het geen integraal beeld van eisen maar slechts een beperkt nadere invulling aan eerder gepresenteerde plannen, voor met name de aanleg van een zonneveld in het gebied Ockhuizen. Hieronder geven wij een reactie c.q. zienswijze op het IPvE. Vooraf willen wij aangeven dat wij ons te allen tijde het recht voorbehouden om in de toekomst bij

	andere en of meer volledige informatie onze opmerkingen aan te passen en/of aan te vullen. **Programmatische vertrekpunten** Het IPVE dient een invulling te geven aan de volgende programmatische vertrekpunten: 1. Behoud van circa 50 hectare openheid en de middeleeuwse verkavelingsstructuur als kernwaarden van dit gebied; 2. 15,4 hectare boscompensatie; 3. Circa 30 hectare natuurontwikkeling; 4. 35-40 hectare netto zonneveld; 5. Uitbreiding van recreatiemogelijkheden en toegankelijkheid. **Doelredenering** Alvorens een zienswijze te bieden op de programmatische vertrekpunten constateren wij dat het IPvE voor de 'Gebiedsontwikkeling Ockhuizen' de indruk wekt van een volstrekte doelredenering om in het gebied Ockhuizen een zonneveld aan te leggen. De gronden rondom Haarzuilens zijn in 2010 overgegaan van het bezit van de Baron van Zuylen van Nyevelt van de Haar naar Natuurmonumenten. Dit is gebeurd om het gebied als natuurgebied met cultuurhistorische waarde te bewaren en te ontwikkelen. Natuurmonumenten is tot op heden nog niet toegekomen aan de realisatie van het gebiedsdeel Ockhuizen, maar de ambitie zou ongewijzigd moeten zijn, en er is feitelijk geen aanleiding om eerdere intenties te wijzigen. Het nu voorliggende plan voor aanleg van een zonneveld (op initiatief van een aantal ondernemers) past helemaal niet bij de oorspronkelijke bedoeling, ambitie en intentie. De programmatische vertrekpunten vormen slechts *'windowdressing'* om de impact van een dergelijk grootschalig zonnepark in beschermd dorpsgezicht te verbloemen. De openheid die benoemd wordt is daar reeds aanwezig, net als de benoemde natuur. Een aanzienlijk gedeelte van de gronden zijn namelijk al in bezit van Natuurmonumenten. Het punt recreatie zat al verankerd in het voorgenomen landinrichtingsplan. Nieuw is het zonneveld en de boscompensatie, waarvan de laatste in het concept IPvE aanzienlijk gereduceerd is. Kortweg: de Gemeente Utrecht lijkt hier een kans te zien om een energie-ambitie te realiseren, en voert deze door ten koste van Haarzuilens en omgeving. Wat is hierop uw reactie? **Participatieproces** Als tweede willen wij onze kanttekening plaatsen bij het participatieproces: Onder participatie wordt verstaan: het in een vroegtijdig stadium betrekken van belanghebbenden (**burgers**, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere overheden) bij het proces van de besluitvorming over een project of activiteit. Daarmee kunnen overheden namelijk op tijd belangen, meningen en creativiteit op tafel krijgen. De gemeente Utrecht heeft eerder aangegeven te streven naar projecten die op steun en draagvlak van de bewoners kunnen rekenen. We zijn een klein dorp met een hechte gemeenschap en in de praktijk is er geen sprake van enig draagvlak voor de plannen onder de bewoners van Haarzuilens, anders dan bij de initiatiefnemers zelf en de stichting Haarse Zon (nu tezamen in een nieuwe

	coöperatie namelijk Zon op Ockhuizen) die vanuit haar aard een voorstander van zonne-energie is, maar die geenszins kan worden beschouwd als vertegenwoordiging van de bewoners. Slechts een klein gedeelte van het dorp is aangesloten bij de Haarse Zon en van die groep is ook een aanzienlijk gedeelte het niet eens met de intentie vanuit het bestuur vanuit de Haarse Zon om te participeren in een zonneveld. Het uitgangspunt van lokaal draagvlak is hiermee niet ingevuld. Tijdens de informatiebijeenkomsten hebben bewoners van Haarzuilens aan kunnen geven hoe ze een en ander zagen, mocht er toch uiteindelijk een zonneveld komen, hieruit bleek dat als de gemeente een zonneveld zou goedkeuren, men deze het liefst **zo klein mogelijk** en **zo veel mogelijk richting de snelweg** geplaatst zag. Met deze input lijkt niets te zijn gedaan. Het participatieproces ten aanzien van de bewoners rammelt aan alle kanten, we mogen zo langzamerhand wel spreken van **onbehoorlijk bestuur**. Onze zorgen en wensen zijn bijvoorbeeld niet zoals het concept suggereert meegenomen in dit concept IPVE! **Ad 1. Behoud van circa 50 hectare openheid en de middeleeuwse verkavelingsstructuur als kernwaarden van dit gebied;** U doet met dit programmatische vertrekpunt en uiteraard daarmee met de invulling daarvan volledig tekort aan het feit dat **Haarzuilens en haar omgeving beschermd dorpsgezicht is.** Niet alleen de gebouwen binnen een beschermd dorpsgezicht zijn van belang, maar ook de directe omgeving waarin deze gesitueerd zijn, dient beschermd te worden voor toekomstige generaties. **De Raad van de gemeente Utrecht heeft samen met gedeputeerde staten van de provincie Utrecht, de Rijksplanologische Commissie en de Raad voor Cultuur in 2013 een beschermd dorpsgezicht voor Haarzuilens aangevraagd, overwegende dat het dorp Haarzuilens (met landgoed en Kasteel de Haar) in de gemeente Utrecht van algemeen belang is vanwege zijn historisch-ruimtelijk karakter.** U als gemeente heeft hier na stemming door de gemeenteraadsleden indertijd bewust voor gekozen om dit landschap tot beschermd dorpsgezicht te verklaren De gemeente heeft hiermee een duidelijke keuze gemaakt en dientengevolge een verantwoordelijkheid genomen ten opzichte van Haarzuilens. In dit besluit staat opgenomen: *Nadere typering van te beschermen waarden: Het beschermd dorpsgezicht Haarzuilens is van algemeen belang vanwege de architectuur- en cultuurhistorische, archeologische, stedenbouwkundige en landschappelijke waarden.* Op dit moment wordt het beschermd dorpsgezicht binnen het concept IPvE gereduceerd tot slechts een aantal deelaspecten, namelijk de slootjesstructuur, verkavelingsstructuur en het vrije zicht! Een dorpsgezicht is meer dan een paar onderdelen van het uitzicht. Overigens zullen de slootjesstructuur en de verkavelingsstructuur voor het overgrote gedeelte niet eens zichtbaar zijn als de zonnepanelen geplaatst zijn- dan is deze wellicht nog wel aanwezig maar maakt geen deel meer uit van het uitzicht. Hoe kunt het verklaren dat een beschermd dorps**gezicht** slechts gereduceerd wordt tot deelaspecten? Gaat het bij een dorpsgezicht niet om de algehele aanblik en bij het beschermd dorpsgezicht om de bescherming van dit aangezicht? Of gaat het alleen om simpelweg de onderdelen te behouden?

	Denkt men dat men überhaupt nog iets ziet van deze componenten in een grote donkere zee van glas? Een en ander lijkt op een slimme truc om op detailniveau een plan recht te praten, terwijl als je het bekijkt in de geest van het concept “beschermd dorpsgezicht” een dergelijk plan zeer discutabel is. Daarnaast is het voor ons overduidelijk dat het onderzoek naar de cultuurhistorische waarde van ons gebied tevens onder de eerder aangegeven noemer ‘doelredenering’ kan worden geplaatst en wel met bovenstaande argumentatie. **Ad 2. Boscompensatie** Bij het programmatisch vertrekpunt werd aangegeven dat boscompensatie zou plaatsvinden van 15,4 hectare. In het huidige stuk is dit gereduceerd tot 5 hectare, welke ook voor een gedeelte uit aan te planten bosschages bestaat en de helft spontaan zou moeten ontstaan (=niet geplant-> hoezo is dit compensatie?) Uiteindelijk praten we hier dus over 2,5 hectare maximaal daadwerkelijke compensatie vanuit de gemeente en mogelijk bestaat hier ook nog een gedeelte uit bosschages/struiken. Dat is wel een zeer mager resultaat uitgaande van het programmatisch vertrekpunt. Hoe is dit te rijmen? In het IPVE staan redenen hiervoor benoemd, echter een zonneveld van **80 voetbalvelden** groot in beschermd dorpsgezicht is blijkbaar geen probleem volgens de gemeente, maar bij bomen planten aldaar zouden er ineens wel vigerende contra-indicaties gelden. Ook is hier wat ons betreft de term doelredenering van kracht. Hoe legt u uit dat een punt, waar wij als bewoners juist zeer beperkte kanttekeningen bij geplaatst hebben, juist het enige punt lijkt waarbij van de programmatische vertrekpunten sterk afgeweken wordt? **Ad 3. Circa 30 hectare Natuurontwikkeling** Op korte termijn toont het concept IPvE de intentie slechts een corridor in te richten (8 hectare) en zouden de gronden ten westen van de Thematerkade natuurvriendelijk gaan worden beheerd. Deze gronden zijn al zeer geruime tijd eigendom van Natuurmonumenten, worden deze niet juist al natuurvriendelijk beheerd? Ook hier lijkt er sprake te zijn van windowdressing en doelredenering. De eerdergenoemde corridor lijkt op een vorm van wensnatuur. Wij zijn een zeer sterke voorstander van een robuuste corridor voor de aanwezige dieren in dit gebied. Dieren die door de continue ontwikkelingen in de Gemeente Utrecht steeds verder in het nauw komen te zitten. De beoogde corridor is volgens het IPvE voornamelijk ten behoeve van 3 diersoorten, namelijk de blauwborst, de bever en de otter. Waarom zou de Gemeente voor deze doelsoorten kiezen? Ten eerste gaat het met de Blauwborst bijzonder goed in Nederland, deze diersoort maakt vanaf de jaren ’70 een explosieve groei door en prognose naar de toekomst is gunstig. Ook de verspreiding is in deze regio goed te noemen. Wat betreft de bever en de otter zijn ook kanttekeningen te benoemen. De corridor zou voor de bever en de otter als doel hebben om een doorgang te creëren tussen Kockengen en de Haarrijnse plas. Er is echter al een corridor voor deze diersoorten in de vorm van een brede vaart die tussen de gronden in het noorden en de A2 loopt. Een corridor waardoor de bever zich al beweegt en dientengevolge al in de Haarrijnse plas bevindt. Kortom voor een diersoort welke het uitstekend doet in Nederland en andere diersoorten die al hun weg hebben gevonden, moeten zeer kwetsbare diersoorten met een uiterst onzekere toekomst wijken. Er zitten in dit gebied, wat

	door u aangewezen is met als doel “rust en ruimte”, een veelvoud van diersoorten die vechten om hun voortbestaan en waarvoor de prognose op lange termijn zeer ongunstig is. Diersoorten zoals de grutto (prognose zeer ongunstig), kieviet (prognose zeer ongunstig), patrijs (kwetsbaar), scholekster (prognose zeer ongunstig), tureluur (matig ongunstig) enz. Er is ons gezegd ‘dat deze dieren dan maar naar de Stichtse Vecht moeten gaan’. Waar blijft uw verantwoordelijkheid als gemeente voor bijvoorbeeld de weidevogelstand? En wat als geen enkele gemeente zijn verantwoordelijkheid neemt door dit probleem over de gemeentegrens te gooien? Waarom wordt er niet gekozen voor versterken van de waardes binnen het gebied met als doel de aanwezige diersoorten te ondersteunen? We willen hier verder nogmaals benadrukken dat de natuurtoets die namens de Gemeente heeft plaatsgevonden onvolledig en incorrect is. Viridis geeft zelf ook aan dat er beperkingen in het onderzoek zijn. Tevens hebben gemeente en Windunie op de bijeenkomst 25 februari 2022 – waar u ondanks herhaaldelijke verzoeken geen notulen van heeft gemaakt, danwel verstrekt - aangegeven dat het onderzoek onvolledig is. Er is ook vanuit ons meerdere malen aangegeven, dat deze toets niet voldoet. Een dergelijk beperkt en onvolledig onderzoek kan en mag geen basis vormen voor een dergelijk ingrijpend besluit! *Wij citeren hier uit de zienswijze van een lokale expert van het gebied: “Wij beheren al 25 jaar de velden op Ockhuizen. Als lid van de WBE tussen Vecht en Oudenrijn. Het is een uniek gebied, een voedselrijk gebied, waar op de avondtrek talrijke diersoorten komen foerageren. Ook is het een trekroute van veel vogels, snippen, duiven etc. etc. De trekvogels volgen de A2. Zelfs de patrijs komt hier nog voor. Er wordt verwezen naar een ecologisch rapport. Zoals al eerder aangegeven, wil ik graag nogmaals benadrukken dat het onderzoek niet goed is uitgevoerd. De plannen zoals ze er nu liggen zullen dit gebied verwoesten. 30 jaar zal een verwoestende uitwerking hebben op alle flora en fauna die nu in dit gebied leeft. Het is een bijzonder gebied. Er is een hele mooie hazenstand. De haas is nog geen beschermde diersoort, maar het gaat wel slecht met de haas in Nederland. In Ockhuizen daarentegen is door goed beheer de hazenstand heel goed. Er is een mooie populatie reeën, weidevogels, fazanten en er zijn vele soorten reptielen, amfibieën. In het gebied worden al jaren tellingen gedaan. De rapporten hiervan heb ik al eerder met jullie gedeeld. Helaas kan ik in het IpvE niet terugvinden dat er iets voor de bestaande dierenpopulatie wordt gedaan”* **Ad 4. 35-40 hectare netto zonneveld** Allereerst willen wij benadrukken dat wij wij fel gekant zijn tegen dit zonnepark en wel om eerdergenoemde en onderstaand uitgewerkte redenen Wel hebben wij meermalen aangegeven mee te willen en kunnen denken over alternatieven om **Duurzaamheid te realiseren op een Duurzame wijze.** Wij worden hierin ook ondersteund door deskundigen op het gebied van de energietransitie. Wat ons betreft moet het, mocht er toch onverhoopt een zonnepark gerealiseerd worden, sowieso significant kleiner, max 20 hectare, tegen de snelweg inclusief gebruikmaking van een aan te leggen geluidswal en op een wijze die in zijn geheel toekomstbestendig is. Wij hebben tevergeefs meermalen getracht hierover in gesprek te treden met grondeigenaren en gemeente. Beloftes van gemeente hieromtrent zijn stelselmatig niet nagekomen.

	• Welke alternatieven zijn door de gemeente onderzocht - en dan niet alleen voor de locatie (en richting) van het zonneveld, maar juist voor de omvang en opzet van het veld? • Waarom zijn deze alternatieven en hun argumentatie niet weergegeven in het IPVE? • Tot welke omvang is een kleinschalig veld rendabel in tegenstelling tot het veelgebruikte argument dat het veld minimaal de huidige omvang moet hebben omdat het anders niet rendabel zou zijn? Kunt u berekeningen van diverse onderzochte veldgroottes overleggen als onderbouwing? *Omvang Zonneveld* Het zonnepark wat u als gemeente wil neerzetten wordt het grootste zonnepark in Nederland in een dusdanig dichtbevolkte gemeente. Ontegenzeggelijk wordt het cultuurhistorisch landschap rondom Haarzuilens geweld aangedaan voor een periode van tenminste 30 jaar. Wat is hierop de visie en hoe is dit te rijmen met het beleid van Utrecht op cultuurhistorisch gebied? En voor de goede orde: bewoners in het dorp zijn door het predikaat “beschermd dorpsgezicht”, terecht overigens, gebonden aan zeer strikte beperkingen ten aanzien wat wel en niet mag bij veranderingen aan huis en land. Saillant detail: bij een aanpalend perceel, op enkele meters van het beoogde zonneveld, zijn onlangs nog zonnepanelen geweigerd vanuit de Gemeente onder de noemer “beschermd dorpsgezicht”. *Zonneladder en alternatieven* Naast het zeer belangrijke feit van het beschermd dorpsgezicht voldoet een en ander niet aan de bij het klimaatakkoord vastgestelde zonneladder, die ook vanuit Den Haag wordt onderschreven en waaraan ook de Gemeente Utrecht zich committeert. Hierbij dient plaatsen van zonnepanelen op dit soort gronden slechts als laatste alternatief plaats te vinden. Hiervoor dienen er dan eerst andere alternatieven zijn bezien. Bij de zonneladder worden voorbeelden aangegeven als: zonnepanelen op vuilnisbelten en in bermen van spoor- en autowegen. Binnen de kaders van het plan en de ambitie zou het mogelijk zijn geweest om alternatieven te onderzoeken. De zonnepanelen zouden ook kunnen worden gepositioneerd in een gebied dichtbij of langs de snelweg A2, bijvoorbeeld op aan te leggen geluidswallen. Nog meer alternatieven om de energiedoelstelling te behalen zouden uiteraard kunnen worden gevonden buiten het gebied, op bijvoorbeeld gebouwen of nabij parkeerplaatsen. De Gemeente Utrecht heeft een enorm potentieel aan daken. In de Raadsbrief Ontwikkeling Dakenplan van de gemeente d.d. 9/3/2022 staat letterlijk: In de dakenkansenkaart blijkt dat er op **465 ha daken** nieuwe zonnepanelen zouden kunnen komen. Ook de mogelijkheden voor daken die eerder minder kansrijk leken, ontwikkelen zich met de dag steeds meer opties om dit te realiseren. Lichtere panelen, verrijdbare panelen enz. Tevens zijn er ook door ons alternatieven opgeworpen waarop geen actie is ondernomen. Op geen enkele wijze wordt duidelijk of en hoe dergelijke alternatieven in de afweging zijn meegenomen. Hiermee wordt nogmaals de indruk van een doelredenering bevestigd. Kunt u aangeven welke zinvolle alternatieven zijn beschouwd en waarom deze zijn afgevallen? *Bodemleven*

	De bodem gaat door het huidige plan aanzienlijke en mogelijk onherstelbare schade oplopen. Zoals het voor ons zeer summiere plan er nu ligt, komt er 42,7 ha bruto zonneveld. Bij navraag is er nog niet bekend hoe groot het veld netto gaat zijn, maar in ieder geval tussen de 35 en de 40 ha. Als men dit vervolgens extrapoleert naar ruimte die zal overblijven tussen en rond om de zonnepanelen, kom je vervolgens uit tussen de 6,3% en 18%. Vanwege de slootjesstructuur die men vanwege het beschermd dorpsgezicht wil beschermen, moet er sprake zijn van meer ruimte rondom de slootjes oplopend tot 3 meter van de slootkant. Deze grond wordt ook in mindering gebracht bij de grond die over zou blijven tussen de panelen. Een korte rekensom geeft aan dat er bar weinig ruimte overblijft tussen de panelen. Het is ook zeer fors lager dan het percentage binnen gedragscode die de branchevereniging Solar Holland aanhangt, adviezen daaromtrent vanuit de WUR en vanuit Vereniging Nederlands Cultuurlandschap. Niet alleen de afstand tussen de panelen, doch ook de opstelling is bepalend voor de hoeveelheid zon die onder de panelen komt. Er wordt hierbij gekozen voor een oost-west opstelling in tegenstelling tot de noord-zuid opstelling, welke geadviseerd wordt door Wageningen die op dit gebied veel onderzoek doet. Een oost-west opstelling heeft een zeer duidelijk negatief effect op het bodemleven. Om een en ander nog te verergeren, worden de zonnepanelen in dakvorm geplaatst op 80 cm hoogte. De hoogte van het zonnepaneel is ook bepalend voor de hoeveelheid licht die onder de panelen kan komen, des te hoger het zonnepaneel des te meer kan het licht op de bodem komen. Al deze factoren gecombineerd zijn een zeer slechte basis voor de bodem, waar niet allen weinig licht op komt, maar ook zeer weinig regen. Dit heeft effecten op de gezondheid van de bodem en het bodemleven. Naast dit alles bestaat de grond uit klei op veen. Bij beschadiging van het oppervlak is het zeer wel mogelijk en zelfs aannemelijk dat veen aan de buitenlucht blootgesteld wordt, waardoor er veenoxidatie zal plaatsvinden. Bij veenoxidatie komen er aanzienlijke hoeveelheden CO2 vrij, daarnaast zal de grond inklinken en verzakken en de bodem irreversibel beschadigen. Hoe duurzaam is het zonnepark als dit gebeurt? Hoe denkt men de biodiversiteit te verbeteren met een dergelijk slechte uitgangsituatie qua opzet zonnepark? Hoe denkt men dat men in deze situatie een toekomstbestendige situatie te creëren? Vanuit de RSU2040 geldt het adagium dat bij alle ruimtelijke ontwikkelingen de natuur en biodiversiteit versterkt dient te worden. Vanuit het groenstructuurplan wordt er gepropageerd dat er meer groen moet komen om weerbaarder te zijn tegen de gevolgen van de klimaatverandering. Bij dit plan geeft een zonneveld, gezien de opzet, aanzienlijke schade aan de bodem, wordt er groen opgeofferd en zal de biodiversiteit door de keuzes afnemen. Al deze zaken zijn in contradictie hiermee. Hoe verklaart de gemeente Utrecht dit? *Schittering* Gezien de lage setting van de panelen, de oost-west opstelling en de grootte van het veld waarbij de zonnepanelen dicht op elkaar staan, vragen wij ons af in hoeverre er schittering er zal ontstaan van de panelen? Wat voor effect heeft dat op het dorpsgezicht, op flora en fauna? *Temperatuur (hitteschild)* Ongeveer 16-20 procent van de energie vanuit de zon wordt omgezet in elektriciteit, de rest verwarmt het zonnepaneel. Als gevolg hiervan ontstaat er

	een grootschalige warme oppervlakte bij een zonnepark van deze omvang. Studies hebben aangetoond dat dit ook een verhoging geeft van de omliggende temperatuur. Wat voor effect zal dit hebben op flora en fauna zowel op de gronden als in de sloten? *Geluid* In Haarzuilens hebben wij in toenemende mate last van geluid vanaf de A2. Na het plaatsen van een geluidswal aan de zijde van Maarssenbroek is geluid aanmerkelijk toegenomen door weerkaatsing van het geluid van de snelweg, tevens komt dit vermoedelijk door de verbreding van de A2 waardoor er meer verkeer is/rijdt. In uw zeer summiere plan wordt er gesproken over zonnepanelen in een oost-west opstelling ipv de immer geadviseerde noord-zuid opstelling. Hierdoor ontstaan er halve tunnels met gladde wanden, waardoor er een klankbord ontstaat welke het geluid mogelijk extra zal dragen. U kunt dit vergelijken met het dragen van geluid over een wateroppervlak. Heeft u hier onderzoek naar verricht? Wat voor beleid heeft u om dit tegen te gaan? *Business case* In het IPvE wordt geen inzage geboden in de 'business case' van het zonneveld. Feitelijk ontbreken veel inhoudelijke bijlagen. Zijn alle kosten en milieueffecten van aanleg, operatie en uiteindelijke afvoer daadwerkelijk meegenomen? In hoeverre is rekening gehouden met de discrepantie tussen vraag en aanbod, oftewel het feit dat in toenemende mate de geleverde energie niet aan het net kan worden geleverd, waardoor ofwel dure en inefficiënte opslag noodzakelijk is, ofwel het zonneveld gewoon uit wordt geschakeld? In het IPvE wordt gesteld dat ontwikkelingen op het gebied van netcongestie 'invloed kunnen hebben op de planning'. Ook op de realisatie als zodanig? Is er een economische en milieutechnische onderbouwing over meerdere jaren? Klopt het dat het de intentie is om de opgewekte stroom te leveren aan bedrijven op Lage Weide? Een bedrijventerrein waar het merendeel van de bedrijven nota bene zelf geen zonnepanelen op het dak heeft! Wij hebben in het verleden een WOB-verzoek ingediend bij de gemeente om onder andere een aantal zaken op dit gebied helder te krijgen. Deze gegevens werden aan ons niet verstrekt. Het IPvE toont weinig ontwikkeling ten opzichte van de eerder gepresenteerde plannen. Er lijkt geen sprake van enig voortschrijdend inzicht, maar van een stug vasthouden aan een nu eenmaal ingezette koers. Het zou van bestuurlijke kwaliteit getuigen als de gemeente zou demonstreren uitgangspunten te kunnen heroverwegen, rekening te houden met ontwikkelingen op het gebied van energieopwekking, te luisteren naar gefundeerde bezwaren, alternatieven te overwegen en indien nodig een pas op de plaats te maken. Verder is het concept IPVE op zijn best een zeer mager stuk te noemen. Het is zeer lastig om op een stuk te reageren wat zo summier is opgesteld en weinig concreet is. Doordat we aanwezig zijn geweest bij een RIB weten we dat het plan al veel concreter is en we vragen ons af waarom deze informatie niet eenvoudigweg in dit concept IPvE staat. We blijven uiteindelijk met heel veel vragen zitten, vragen zoals: • Als het park verkocht wordt wie staat er dan garant dat afspraken worden nagekomen? • Hoe denkt men het bouwverkeer te regelen? • Hoe is de invulling van het veld, transformator huisjes/batterijen enzovoort enzovoort?

	Ad 5. Uitbreiding van recreatiemogelijkheden en toegankelijkheid In het IPvE is een stuk opgenomen over recreatie waarbij benoemd wordt dat recreatieve waarden in dit deel van het gebied bestaat uit de volgende zaken: • Beleven van de kenmerkende cultuurhistorie van het Landgoed Haarzuilens • Beleven van de natuur van het Landgoed Haarzuilens • Recreatieve wandel- en fietspaden over en langs de percelen van Natuurmonumenten en provincie Utrecht • Fietsbrug als verbinding tussen het gebied en Maarssen/Gemeente Stichtse Vecht met uitzicht op het agrarische deel van het landgoed Haarzuilens • Beleven van rust en ruimte. Hoe past een recreatiegebied rondom een zee van glas ter grootte van 80 voetbalvelden? **Conclusie** Kortom het IPvE zoals het nu op tafel ligt biedt weinig nieuwe gezichtpunten ten opzichte van de start nu ruim 2 jaar geleden en heeft alle kenmerken van een starre tunnelvisie. Onze zienswijze geeft duidelijk aan waarom volgens ons een dergelijk plan op deze wijze en op deze locatie geen bestaansrecht zou moeten krijgen. Wij zijn voor duurzaamheid, maar dan wel op duurzame wijze waarbij kwaliteit en toekomstbestendigheid boven louter snelheid en het zetten van het spreekwoordelijke vinkje zouden moeten gaan. We voelen ons hierin gesteund door het kenterende politieke klimaat ten aanzien van de zonneparken. Nationaal en binnen de EU is er sprake van voortschrijdend inzicht. Niet voor niets schreef demissionair minister Jetten onlangs aan de kamer, dat hij een einde wil maken aan de grootschalige zonneparken op weilanden. Met de schaarse hoeveelheid grond in Nederland moeten overheden zuinig omgaan. Ook de op handen Natuurherstelwet en dan met name het “verslechteringsverbod” zal een duit in het zakje doen op dit vlak. Wij vragen u dan ook om zeer kritisch te kijken naar het huidige concept IPvE zoals het nu op tafel ligt en transparant inzage te geven in het vervolg van deze procedure met het daar bijbehorende tijdspad, opdat wij ons zorgvuldig kunnen voorbereiden op de nog te volgen en te ondernemen stappen. Wij vernemen graag uw reactie op bovenstaande zienswijze. **N.B. Graag willen wij U verzoeken om deze zienswijze in zijn geheel toe te voegen aan de stukken welke gezonden zullen worden aan de volledige raad.**
18	Geacht college, Met verbazing hebben wij kennisgenomen van het Integrale Programma van Eisen voor de Gebiedsontwikkeling van Ockhuizen (IPvE). Echter geeft het geen integraal beeld van eisen maar slechts een beperkt nadere invulling aan eerder gepresenteerde plannen, voor met name de aanleg van een zonneveld in het gebied Ockhuizen.

	Wij sluiten ons aan bij de op 11 july 2023 ingediende zienswijze (nr. 17) van de stichting Behoud Landschap Haarzuilens i.o. Naast de zienswijze van de stichting welke groot Haarzuilens vertegenwoordigd zijn er nog aanvullende punten waar wij als direct omwonenden onze zienswijze op willen geven. Ook voor deze zienswijze geldt dat wij ons te allen tijde het recht voorbehouden om in de toekomst bij andere en of meer volledige informatie onze opmerkingen aan te passen en/of aan te vullen. *Onveiligheid door openstellen van gebied Ockhuizen* Haarzuilens heeft o.a. de laatste 10 jaar toenemend te kampen met drugstoerisme. Bepaalde bekende locaties: o.a. parkeerplaats bij Toetje en parkeerplaats bij klein Limburg zijn bekende plaatsen waar drugs verhandeld wordt. Ook zijn er in Ockhuizen relatief veel inbraken of pogingen tot inbraak geweest sinds de nieuwe fietsbrug vanuit Maarssenbroek. Wij maken ons zorgen als het gebied meer opengesteld wordt en er ook meer uitvalswegen zijn voor personen met onzuivere intenties. Er is al bekend, dat men d.m.v. planken over de sloot bij het tankstation aan de A2 dit gebied bereikt. In het IPVE wordt benoemd dat er sprake zal zijn van extensieve recreatie en daardoor rekening wordt gehouden met de veiligheid van de buurt. Echter is deze recreatie er ook ’s nachts? Dit is ons inziens een vreemde redenering. Het gebied wordt meer opengesteld en dit zal dan ook meer ongure partijen kunnen aantrekken, dit staat los van het doel zoals de gemeente het benoemt. Daarnaast is inmiddels bekend dat ook zonnevelden een aanzuigende werking hebben op criminaliteit en onderhavig zijn aan diefstal van materialen. Hoe borgt de gemeente concreet de veiligheid van de directe bewoners als ons gebied vanuit meerdere kanten ontsloten wordt? *Recreatie* In het IPvE is opgenomen dat recreatieve waarden in dit deel van het gebied bestaat uit de volgende zaken: • Beleven van de kenmerkende cultuurhistorie van het Landgoed Haarzuilens • Beleven van de natuur van het Landgoed Haarzuilens • Recreatieve wandel- en fietspaden over en langs de percelen van Natuurmonumenten en provincie Utrecht • Fietsbrug als verbinding tussen het gebied en Maarssen/Gemeente Stichtse Vecht met uitzicht op het agrarische deel van het landgoed Haarzuilens • Beleven van rust en ruimte. Onze kanttekeningen hierbij: - Hoe past een recreatiegebied rondom een zee van glas ter grootte van 80 voetbalvelden? - Is er onderzoek gedaan naar de behoefte van bewoners uit gemeente Utrecht om te recreëren in een gebied met 80 voetbalvelden aan zonnepanelen dat ook nog eens grenst aan een van de drukste snelwegen van het land? - Is er daarnaast praktisch onderzoek gedaan of er behoefte is aan extra recreatie? Niet op basis van modellen maar puur op basis van bezoekersaantallen van het omliggende gebied. Onze praktijk ervaring is dat er

van de diverse recreatiegebieden zoals Parkbos en Klein Limburg nog slechts zeer beperkt gebruik wordt gemaakt.

Energietransitie, De kans voor Utrecht

De energietransitie moet, en dat moet op een duurzame wijze. Immers we investeren in de toekomst; van onze kinderen, hun kinderen, etc. Nu lijkt het er op dat de gemeente het alleen maar doet om haar zelfopgelegde doelen te halen, en de initiatiefnemers het alleen maar voor snel geldelijk gewin doen. Vraag de initiatiefnemers of ze het zou doen als het risico, maar ook de winst, beiden 0% zouden zijn, vanuit een ideologisch standpunt. De initiatiefnemers hebben zelf immers op verschillende momenten uitgesproken dat zij het voor het geld doen. En ten koste van wat, ten koste van natuur, cultuurhistorie, leefomgeving, en ga zo maar door.

Vraag eens af waar we nu echt mee bezig zijn, zijn 80 voetbalvelden aan zonnepanelen na ruim 2 jaar onderzoek nu echt het beste idee waar Utrecht mee kan komen om de energietransitie vorm te geven? Misschien is het het makkelijkste idee omdat de initiatiefnemers zo makkelijk mee werken? Maar het kan toch niet zo zijn dat er geen betere ideeen zijn?

Hoe zou Duurzaamheid op een Duurzame manier er uit kunnen zien. Hoe zou Utrecht zich nationaal en internationaal in de kijker kunnen spelen als er een gedegen en innovatief integraal plan zou liggen. Een plan waarbij alles samenwerkt zoals bijvoorbeeld:
- Een geluidswal, van gerecycled afval van windmolens, bedekt met zonnepanelen aan de zuidkant van de A2;
- Daarlangs een strook met licht-doorlatende zonnepanelen op hoogte waaronder nog agrarische activiteiten uitgevoerd kunnen blijven worden, zoals bijv het telen van zacht fruit
- Goede opslag van energie, al dan niet in containers, in de bodem, of bijvoorbeeld door het omzetten van de zonne energie in waterstof.
- Een biogas turbine voor het geval er te weinig energie opwek is.

Al bovenstaande componenten bestaan reeds. En ieder van deze componenten is beter dan het zonder enige visie massaal uitbreiden van de energie opwekcapaciteit doormiddels van zonnevelden op land.

Politiek

Verheugd waren wij dat demissionair minister Jetten onlangs aan de kamer schreef, dat hij een einde wil maken aan de grootschalige zonneparken op weilanden. Met de schaarse hoeveelheid grond in Nederland moeten overheden zuinig omgaan. Ook de op handen Natuurherstelwet en dan met name het “verslechteringsverbod” zal een duit in het zakje doen op dit vlak.

Het kan niet zo zijn dat Utrecht willens en wetens volgas door blijft rennen terwijl nu ook de landelijke politiek aangeeft dat dit geen goed idee (meer) is. En dat geldt voor ‘normaal’ groen, dan hebben we het dus nog niet eens over een stuk groen met cultuurhistorische waarde. Wat is daarop uw visie?

Conclusie

	Wij delen de conclusie in de zienswijze van de Stichting Behoud Landschap Haarzuilens i.o. en in aanvulling daarop is onze conclusie dat het concept IPVE niet met zorgvuldigheid tot stand is gekomen, zowel het gevolgde proces als de inhoud van het document zijn verwerpelijk. Het gehele proces dient opnieuw vormgegeven te worden waarbij echte participatie dient plaats te vinden. Gebruik de kennis en kunde welke beschikbaar is, in plaats van het als kip zonder kop door te blijven rennen – immers in 2 jaar tijd is er niets verandert aan het eerste plan. …Het eerste plan waarbij Hans Kooij zei dat het veld niet langs de A2 zou komen omdat dat zo lelijk was om te zien… Wij vragen u dan ook om zeer kritisch te kijken naar het huidige concept IPvE zoals het nu op tafel ligt en hopen dat u net als ons tot de conclusie komt dat het document verwerpelijk is op inhoud en op het gevolgde proces. Dit moet en kan beter. Wij vernemen graag uw reactie op bovenstaande zienswijze. **N.B. Graag willen wij U verzoeken om deze zienswijze in zijn geheel toe te voegen aan de stukken welke gezonden zullen worden aan de volledige raad.** Met vriendelijke groet,
19	Geacht college, Met verbazing hebben wij kennisgenomen van het Integrale Programma van Eisen voor de Gebiedsontwikkeling (IPvE) van Ockhuizen. Echter tot onze verbazing, en ondanks dat de titel van het document anders doet vermoeden, geeft het geen integraal beeld van eisen maar slechts een beperkt nadere invulling aan eerder gepresenteerde plannen, voor met name de aanleg van een zonneveld in het gebied Ockhuizen. Wij sluiten ons aan bij de op 11 juli 2023 ingediende zienswijze van de stichting Behoud Landschap Haarzuilens i.o.(nr. 17). Naast de zienswijze van de stichting welke groot Haarzuilens vertegenwoordigd zijn er nog aanvullende punten waar wij als direct omwonenden onze zienswijze op willen geven. Hieronder geven wij een reactie c.q. zienswijze op het IPvE. Vooraf willen wij aangeven dat wij ons te allen tijde het recht voorbehouden om in de toekomst bij andere en of meer volledige informatie onze opmerkingen aan te passen en/of aan te vullen. • Hoe kan de gemeente Utrecht concreet de veiligheid borgen als ons gebied vanuit meerdere kanten ontsloten wordt ? Denk hierbij aan inbraak, drugshandel, afwerkplekken etc.. • Er is geen stikstofvergunning verkregen. Hebben wij niets van gezien. • Er is geen stikstofberekening gemaakt. Hebben wij niets van gezien. • Er zijn geen NOx berekeningen gemaakt. Kunt u mu deze overleggen ? Het verkeer van de snelweg A2 produceert enorm veel NOx en dat wordt nu opgenomen omgezet door de natuur / gras en kan **niet** door zonnepanelen worden opgenomen. • Er zijn geen alternatieve plannen uitgewerkt door de Gemeente Utrecht terwijl dit wel was toegezegd; • De business case rammelt aan alle kanten;

	• De gronden in Nederland zijn hard nodig t.b.v. de voedselvoorziening en met dit plan wordt ca. 40 hectaren topkwaliteit grond verkwanselt; • Waar zijn de CO2 berekeningen ? Kunt u deze overleggen. • Koperdieven slopen de zonnepanelen om het koper eruit te halen; • Het elektriciteitsnet is nu al overbelast; • Is er wel toestemming van de Provincie verkregen ? • Natuurmonumenten is een onbetrouwbare partij gebleken. Zij zeggen over 30 jaar als de zonnepanelen eraf moeten dat de gronden natuur worden, maar in de praktijk nkunnen zij nog niet eens afspraken voor langer dan 3 jaar maken. Hier geloven wij dan ook niets van ! Er zijn tal van voorbeelden in Haarzuilens van dorpsbewoners en bedrijven / boeren waar Natuurmonumenten gefaald heeft en dwars heeft gelegen en nog steeds ligt zowel bij bewoners als bedrijven. **Conclusie** Wij delen de conclusie in de zienswijze van de Stichting Behoud Landschap Haarzuilens i.o. (nr. 17) en in aanvulling daarop is onze conclusie dat het concept IPVE niet met zorgvuldigheid tot stand is gekomen, zowel het gevolgde proces als de inhoud van het document zijn verwerpelijk. Het gehele proces dient opnieuw vormgegeven te worden waarbij echte participatie dient plaats te vinden. Gebruik de kennis en kunde welke thans beschikbaar is, in plaats van door te blijven rennen en drammen – immers in 2 jaar tijd is er niets verandert aan het eerste plan. … Wij vragen u dan ook om zeer kritisch te kijken naar het huidige concept IPvE zoals het nu op tafel ligt en hopen dat u net als ons tot de conclusie komt dat het document verwerpelijk is, er sprake is van onbehoorlijk bestuur en op inhoud en op het gevolgde proces. Dit moet en kan beter. Wij vernemen graag uw reactie op bovenstaande zienswijze. **N.B. Graag willen wij U verzoeken om deze zienswijze in zijn geheel toe te voegen aan** **de stukken welke gezonden zullen worden aan de volledige raad.** Met vriendelijke groet,